

МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО, ХРАНИТЕ И ГОРИТЕ

9219-58/14.04.21

УТВЪРДИЛ:

д-р Лозана Василева

заместник-министър и заместник-председател на ТРГ

14.4.2021 г.

X

Signed by: Lozana Ilieva Vasileva

„ВЯРНО С ЕЛЕКТРОННО
ПОДПИСАНИЯ ОРИГИНАЛ“

Ⓢ

ЕДИНАДЕСЕТО ЗАСЕДАНИЕ

на

Тематичната работна група за разработване на Стратегически план за развитие на земеделието и селските райони за програмния период 2021 – 2027 г. проведено дистанционно чрез видеоконферентна връзка

CISCO WEBEX

05 февруари 2021 г.

Заседанието на Тематичната работна група започна 9.45 часа и бе открито и ръководено от г-жа Лозана Василева – заместник министър на земеделието, храните и горите.

ГЕОРГИ ИЛЪОВ: Добре дошли на Единадесето заседание на Тематичната работна група за развитие на земеделието и селските райони, както знаете по процедура започваме с кворума, след това ще дадем думата на доктор Лозана Василева, която ще води останалата част от Тематичната работна група.

Продължаваме с проверка на членовете на Тематичната работна група съгласно заповедта:

Соня Микова - ЦКЗ - присъства, Атанас Атанасов - Министерски съвет - присъства, Георги Кръстев - Министерски съвет - присъства, на мястото на Лора Каменова, Бисер Радков - „Сертификационен одит на средствата от европейските земеделски фондове“, Маргарита Стоянова - ДФ „Земеделие“, Елена Иванова - МЗХГ, Георги Праматаров - МЗХГ, Стоян Котов - МЗХГ - присъства, Слави Кралев - МЗХГ - присъства, Петър Кировски - МЗХГ - присъства, Дора Ненова - МЗХГ, Ирина Лазарова - МЗХГ - присъства, Диана Атанасова - МЗХГ, Павлин Белчев - МЗХГ, Мария Асенова - „Управление на държавни земеделски земи“ - МЗХГ, Силвия Георгиева - МЗХГ - присъства, Десислава Василева - „Анализ и стратегическо планиране“ МЗХГ - присъства, на мястото на Снежана Благоева присъства Аделина Стоянова, на мястото Мариета Нейкова - МЗХГ - присъства Полина Марина, Спас Тодоров - МЗХГ - присъства, Михаела Урманова - МЗХГ, Невена Петрова - Център за оценка на риска по хранителната верига към МЗХГ, Илияна Илиева - МИ, Иван Попов - ОП „Наука и образование за интелигентен растеж“ - присъства, Далила Факирова - Оперативна програма „Околна среда“ МОСВ - присъства, Юлия Григорова - МОСВ - присъства, Димо Димов - МТИТС, на мястото

на Ивайло Стоянов – МРРБ присъства Ивелина Стоянова, Десислава Георгиева-Ушколова – МТСП, Весела Данева - „Държавни помощи и реален сектор“ - МФ, Христиана Грозданова - МВНР, Милена Маринова - МВР, Гергина Николова – НСИ - присъства, Петър Михайлов – Фонд мениджър на финансови инструменти в България - присъства, д-р Иво Атанасов – МЗ, Андреана Каишева – Министерство на туризма, Пламен Панов – Министерство на културата, Виктория Рачева Славкова – ММС, Методи Методиев – МФ, Мануела Милошева - МФ, доц. д-р Надежда Йонкова – Комисия за защита от дискриминация, Богдан Балашев – Агенция за хората с увреждания, Петя Колева – Агенция за социално подпомагане, д-р Ивелина Гецова – Регионален съвет за развитие на Северен централен район, Мирослав Петров – Регионален съвет за развитие на Северозападен район, Милена Недева – Регионален съвет за развитие на Североизточен район, Бисер Михайлов – Регионален съвет за развитие на Югозападен район, Недялко Славов – Регионален съвет за развитие на Южен централен район, на мястото Владимир Крумов – Регионален съвет за развитие на Югоизточен район присъства госпожа Бориславова, Георги Георгиев – Комисия по интеграция на хората с трайни увреждания, на мястото Соня Хорозова – НСОРБ – присъства Симеон Петков, Димитър Иванов - БАН, Явор Гечев - АИКБ, на мястото на Мирослав Тончев, присъства Стефан Асенов - БСК и БАСЗ, Венцислав Върбанов – Конфедерация на работодателите и индустриалците в България - присъства, Любка Георгиева – КТ „Подкрепа“, Светла Василева – КНСБ - присъства, Сребрин Илиев - БТПП, Николай Николов – ССИ, д-р инж. Стилиан Баласопулов – Национална потребителна кооперация на слепите в България, инж. Петър Велчев – Съюз на военноинвалидите и военнопострадалите в България, проф. д-р Христина Янчева – Аграрен университет, д-р Елена Тодоровска –

Селскостопанска академия – присъства, Емилия Георгиева – Изпълнителна агенция по селекция и репродукция в животновъдството, на мястото на инж. Бистра Павловска – Изпълнителна агенция по сортоизпитване, апробация и семеконтрол присъства Мая Илиева, д-р инж. Любчо Тричков - Изпълнителна агенция по горите – присъства, Даниела Фърцова – Изпълнителна агенция по лозата и виното, Пенка Манева-Кънева – Българска агенция по безопасност на храните - присъства, Иванка Тодорова – Национална служба за съвети в земеделието - присъства, Петко Симеонов – Сдружение за биологично пчеларство, Рангел Матански – Заедно за личностно развитие, Ирина Матеева – Българско дружество за защита на птиците - присъства, Евгения Ачкаканова-Димитрова – Асоциация за развъждане на породата „Ил дьо Франс в България“, Боян Костадинов – МИГ „Брезово-Братя Даскалови“, Светлана Боянова – Институт за агростратегии и иновации, Емил Дърев – Българска асоциация на консултантите по европейски програми, Николай Колев – Съюз на Дунавските овощари - присъства, Лора Жебрил – „ВВФ-Световен фонд за дивата природа“ - присъства, инж. Тихомир Томанов – Асоциация общински гори, Жеко Жеков – Югоизточна тракийска регионална лозаро-винарска камара, Дима Стоянова – Сдружение за социална подкрепа и развитие и бизнес реализация на личността „Диона“, Камен Макавеев – „Асоциация Интегро“ - присъства, Магърдич Хулиан – Национално сдружение на малките семейни ферми и преработватели и Илиас Сарнук – Национална асоциация на младите фермери в България – присъства, Иван Попов – Сдружение „БАКОМ“ – присъства .

Уважаеми госпожи и господа, след няколко минути ще проверим кворума и ще ви информираме.

ПРЕДС. ЛОЗАНА ВАСИЛЕВА: Добро утрои от мен!

Радвам се, че днес участвате в Единадесетото заседание на Тематичната работна група за разработване на Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони. За кворум са ни необходими 43 участници, в момента на линия са 32. Все още нямаме достатъчно участници за кворум, но както и за други заседания предлагам да започнем заседанието и малко по-късно, когато получим кворум, ще ви съобщим.

Има ли против на така направеното предложение да започнем работа?

Не виждам. Благодаря ви.

Да започнем по така изпратения ви дневен ред, а именно с точка втора от дневния ред.

Точка 2

Представяне на актуализиран проект на интервенции /след ТРГ/, финансирани от ЕФГЗ:

- **Основно подпомагане на доходите за устойчивост**
- **Схема за дребни земеделски стопани**
- **Подпомагане на млади земеделски стопани чрез директни плащания**
- **Допълнително подпомагане на доходите за устойчивост**
- **Схема за подпомагане на земеделски стопани за памук**

ПРЕДС. ЛОЗАНА ВАСИЛЕВА: Тоест представяме вече проекти, които минаха първо обсъждане в Тематичната работна група. Сега ви ги представяме отново, след като сме отразили постъпилите предложения, както и дискусиата на самото обсъждане на заседанията на тематичната работна група.

Ще дам думата на госпожа Аделина Стоянова за кратко представяне.

Заповядайте, госпожо Стоянова!

АДЕЛИНА СТОЯНОВА: Здравейте, колеги. Както направихме уточнението в предишните заседания на Тематичните работни групи започваме да се връщаме отново на теми, които вече бяха представени и обсъждани, като сме отразили постъпилите становища в рамките на периода за постъпване на становища преди самото заседание на Тематичните работни групи.

Предложенията, които постъпиха по време на самите заседания, както и допълнителни предложения, които получихме по имейла и които имат пряко отношение към разглежданите интервенции. Последователността на затварянето на интервенциите е последователността, в която те ви бяха представени. Като започваме с интервенциите за площните мерки по първи стълб.

На първо място, интервенцията за базово плащане, плащанията от УСЕП, запазването на следващия програмен период. По така представената интервенция няма постъпили допълнителни предложения нито в рамките на обсъждането, нито на самата Тематична работна група.

Още в началото искам да кажа, че в момента бихме могли да коментираме единствено и само условията за допустимост до ниво определяне на индикатори и ставки, тъй като все още няма окончателен резултат след триалозите по отношение на разпределение на бюджета, поради което ние не бихме могли да бъдем абсолютно подробни в разписването на фишовете и това е причината в представения ви пореден вариант на интервенции да няма посочени индикативни ставки, както и индикатори, с които ще измерваме изпълнението по тези интервенции.

По интервенцията за преразпределително плащане преди общественото обсъждане, както и на Тематичната работна група и след това получихме коментари и бележки, които са в две посоки. От една страна, една част от асоциациите настояват за премахване на горния праг и преразпределителното плащане, което при първоначалния вариант на нашата интервенция беше определен на 500 хектара, тоест фермерите, които притежават стопанства с площ над 500 хектара не участват в преразпределителното плащане.

Получихме становища за това този горен праг да отпадне от Националната асоциация на зърнопроизводителите със съответни мотиви, както и становище този праг да бъде намален под 500 хектара от страна на по-дремните производители, както и от страна на Националната асоциация на младите фермери.

Получихме и предложения долната граница за подпомагане да бъде повишена от 30 на 40 хектара.

На база на всички тези становища с посочените мотиви ние продължихме да анализираме какъв би бил ефекта от прилагане на преразпределителното плащане, свързан с различните предложения и резултата, като най-удовлетворителен за всички участващи в разпределението на този финансов инструмент е представената интервенция, в която е запазен долен праг на 30 хектара. Както казах още на предишното заседание на Тематичната работна група, този праг е определен на база на правен анализ и екстрапулация на прилагането на преразпределителното плащане до момента, като 30-те хектара са определени като среден размер на стопанствата, участващи в категорията от 0.5 хектара минимално допустимите за подпомагане до 500 хектара и така фиксираме долния праг от 30 хектара.

По отношение на горната граница, горната граница я завишихме със сто хектара нагоре.

Причината за това завишаване е преизчисляване на прилагането на ефекта от преразпределение на плащането. Както казахме и на предишна среща при преразпределителните плащания изчакването на ефекта от това подпомагане се наблюдава при стопанствата, които са с над 500 хектара, но напълно се изчерпва при стопанствата, които са с над 600 хектара и това са основните ни мотиви, за да можем да определим така предложените параметри.

Не бива да забравяме и слот анализ, оценката на потребностите, както и препоръките на комисията през преразпределителното плащане да се насочат допълнителни средства в подкрепа към малки и средни стопанства, така че да можеше да бъде изпълнена общата цел, в която попада този инструмент, насочен към повишаване на конкурентоспособността на тези стопанства.

В рамките на днешната работна група сме ви представили още няколко интервенции.

Интервенцията за дребни земеделски стопани, която ще продължим да прилагаме и през следващия период с нова методика на определяне на допустимите кандидати и размер на подпомагането. Там получихме едно предложение за изключване на дребните земеделски стопани от възможността.

За съжаление не бихме могли да го приемем, тъй като в резултат на дебатите, водени по тази тема в различните групи към съвета по време на обсъждането на проекта на регламента такъв, какъвто в момента стигна до общия подход комисията и държавите членки, голяма част от тях не се обединиха около предложението на останалата група държави членки, включително и България, за изключване на дребните стопани от

възможността, така че в регламента, който в момента стои на масата на триалога за общия подход дребните земеделски стопани не са изключени от възможността и ние не бихме могли да приемем това предложение и да ги изключим и при нас.

По отношение на младите земеделски стопани в рамките на общественото обсъждане нямаме постъпили коментари. Имаше доста широк дебат в рамките на Тематичната работна група по отношение на младите земеделски стопани.

Получихме и едно предложение от Националната асоциация на младите фермери в работата на обсъждането на интервенцията преди настоящото заседание на Тематична работна група, с което те предлагат долния праг на подпомагането, въобще подпомагането, фиксирано за млади земеделски стопани да бъде увеличено от 30 на 40 или 50 хектара, като реферират към 4-процентов пакет на директните плащания, който да бъде насочен към млади земеделски стопани.

Това, което трябва да кажем още в самото начало по отношение на разпределението на бюджета е, че ние в момента работим с разпределение на бюджета в процентно съотношение такова, каквото е посочено в рамките на общия подход и за момента в този проект на регламент за младите земеделски стопани са предвидени най-малко 2 % от директните плащания и нашето предложение е фокусирано и разпределено към млади земеделски стопани в рамките на тези 2 %. Разбира се, ако в рамките на триалога се постигне споразумение процентът за млади земеделски стопани да бъде увеличен на примерно 4 % или на друг процент, различен от 2 %, ние ще преразгледаме това предложение, ще използваме възможностите, които ни дава регламента, така че да насочим по-висок размер подпомагане и да включим в подпомагането повече млади земеделски стопани.

По отношение на младите земеделски стопани получихме още няколко предложения, които са свързани с чисто административната част на условията за допустимост от страна на Асоциацията на младите фермери. Едното от предложенията е по отношение на изискванията за образование, да бъдат допустими като отговарящи на изискванията за образование, земеделски стопани, които са започнали образованието си във висши учебни заведения и са завършили поне четири семестъра от това обучение.

И второто им предложени е удостоверението за завършен курс да се признава в случаите, когато кандидатите имат завършено поне полувисше или висше образование от други специалности.

Тук обръщам внимание на рамката на регламента, в която по отношение на младите земеделски стопани има два елемента, свързани с тяхната квалификация. Първият елемент, това е наличие на образование, вторият елемент това е наличие на умения.

От гледна точка на образование ние сме се съобразили с образователната рамка такава, каквато се прилага до момента.

От гледна точка на уменията сме предложили опцията, в която земеделският стопанин да може да докаже, че е получил съответните умения и затова има представен документ от завършен курс.

Тези допълнителни подробности по отношение на начина на доказване на уменията или образованието подлежат на допълнително доразписване в националните законодателства след приемане на Стратегическия план, като естествено ние ще се съобразим и с това какво предвиждаме в тази посока делегираните актове, които очакваме да излязат във връзка с прилагането на регламента за Стратегическия план.

Още един акцент на тема млади земеделски стопани по отношение на допустимите кандидати, което е свързано с това дали да

бъдат допустими кандидати кооперациите, като предложението на Националната асоциация на младите фермери е кооперациите да не бъдат допустими кандидати по схемата за млади земеделски стопани. Както и те предлагат да има нова формулировка по отношение на управлението на юридическите лица, когато това управление трябва да бъде осъществено от млади земеделски стопани.

По първи въпрос, свързан с това дали кооперациите да бъдат допустими или недопустими, ние считаме, че нямаме пречка кооперациите, които се управляват от млади хора, съгласно тяхното общо събрание и управленските решения, свързани с ефективността на тяхното производство или въобще начина на актуализация на тази структура да бъде под управлението на млади хора, тоест решенията за това как да се управлява организацията да бъдат взети с 50 + 1 гласа на общото събрание или повече от половината от гласовете, ако това условие е изпълнено, нямаме пречка кооперациите да не ги включим като допустими бенефициенти по тази схема.

По отношение на предложението да се приема единствено и само собственикът на капитала да е млад земеделски стопанин, който да отговаря на изискванията за възраст, имаме доста широка дискусия с колегите, които са тесни специалисти по отношение на търговско право, които добре познават Търговския закон и начина на управление на тези дружества и стигнахме до заключението, че предложението, което са направили в интервенцията би било да се запази като добавим единствено, че управлението на юридическите лица по отношение на вземането на ефективни решения, свързано с прилагане на схемата за млади земеделски стопани трябва да бъде с най-малко 50 + 1 гласа или повече от половината кандидати.

Асоциацията на младите фермери прави едно предложение по отношение на свързаността. Тази тема обаче има пряко отношение към структурните фондове за подпомагане или по-скоро мерките, които ще предприемат държавите членки с ограничаване на възможностите за създаване на структурни условия за подпомагане, така че към този момент не отделяме внимание на тази тема, тъй като тя е предмет на друга дискусия и на друг вид проверки, които така или иначе не се отразяват в защита на интервенциите.

От останалите схеми, които представихме за обсъждане в рамките на днешната Тематична работна група, това е специалното плащане за културата памук, което така или иначе не е част от Стратегическия план, но България заедно с още три държави членки получава това плащане по условията, които са ясно разписани в Регламента. Там нямаме допълнителни коментари и бележки и поради тази причина не сме предложили допълнителни изменения на тази интервенция.

До тук изчерпахме темите с нашите предложения по интервенцията, за които се връщаме отново след отразяване на вашите бележки. Така че бихме искали да чуем ако има нещо, което не сме отразили, не сме разбрали правилно или нещо, което бихте искали да кажете към така представените пет интервенции за площни мерки в рамките на този стълб.

ГЕОРГИ ИЛЪОВ: Заповядайте, госпожо Попова.

ЯНКА ПОПОВА: Това, което ние можем да кажем по така представените предложения с площните мерки са няколко неща, ние ги пуснахме в нашето становище.

Първо, отново не говорим нищо за тавани и намаления в плащанията, но все пак аз мисля, че вие трябва да ни представите визия,

ОК, разговорите продължават, но вие трябва да ни представите визия, вашата визия всъщност. Защото после отиваме на преразпределителното плащане, как ще се генерира този бюджет?

Освен това и самата министър Танева анонсира в едно от медийните ѝ участия, че по преразпределително плащане се очаква да се насочи един много голям ресурс в посока малки и средни, което ще повиши чувствително ставката по преразпределително плащане. Няма бюджети, но пък вие имате проекто такива, по които работите. Все пак трябва да ни анонсирате за какво говорим, какво да очакваме, защото да, ние сме объркани в това какво да очакваме.

От една страна, че ще има насочен сравнително много по-голям ресурс в посока преразпределение към малки и средни, това, за което ние пледираме, но колко, как, завишавате в момента прага на преразпределителното плащане и допустимите кандидати, а нашите предложения всъщност на приоритетните бяха в по-друга посока, по-скоро да повишим подпомаганите хектари, дори говорихме и за някакви възможни модуляции евентуално. Дайте ни някакви цифри.

Искаме да чуем някакви, дори индикативни цифри. И защо всъщност не приехте предложенията на приоритетните да завишим този праг от 300 декара, така да го надградим и дори модуляция да сложи?

Това е за момента.

ГЕОРГИ ИЛЪОВ: Благодаря, госпожо Попова.

Други становища, коментари по темата?

Заповядайте, госпожо Георгиева!

ТАНЯ ГЕОРГИЕВА: Здравейте.

Пуснах едно предложение в чата и много моля наистина колегите от министерството като модерират дискусиата, имаме и дневен ред, нека така да модерирате и да протече дневния ред, за да може да

следваме и самия дневен, който предварително сте ни изпратили. Защото както казах, общото представяне от страна на госпожа Стоянова ще доведе до това, че в обща дискусия всеки ще говори общо.

Отворете темата последователно, както сте ни я задали по дневен ред – базово плащане, дребни, млади, преразпределителни и т.н., за да можем към конкретна тема да изчерпим конкретни забележки и коментари. Защото Янка е права, задава въпроси, които касаят преразпределително, но ние стигнахме ли до преразпределително, коментираме базовото плащане. Това ми е молбата в чисто технически и организационен план.

Благодаря.

ГЕОРГИ ИЛЪОВ: Благодаря.

Заповядайте, господин Колев!

НИКОЛАЙ КОЛЕВ: Здравейте.

Ние също пуснахме нашето становище от Съюз на дунавските овощари, че отново по базовата схема не се говори за тавани, а това е една много важна точка, която не трябва да изпускате и трябва да я заложим отсега според мен в Стратегическия план.

Така, че нека да чуем вашата визия за таваните, ще остане ли същия таван както предния програмен период, имате ли някакви други предложения, просто да изясним този въпрос. Благодаря.

ГЕОРГИ ИЛЪОВ: Заповядайте, господин Костадинов!

КОСТАДИН КОСТАДИНОВ: По отношение на преразпределителното плащане, Националната асоциация беше пуснала становище за ненамаляване на тавана, който е до момента. Гледам, че сте го вдигнали на шест хиляди. Знаете, че предния период, когато беше започнато преразпределителното плащане в един момент се нароиха 15 хиляди стопанства. Сега при това положение съществува същия риск. Не

смятате ли да наложите референтен период точно на това плащане? Благодаря ви.

ГЕОРГИ ИЛЪОВ: Благодаря.

Други изказвания? Няма.

Заповядайте, госпожо Стоянова!

АДЕЛИНА СТОЯНОВА: За това, че имате нужда дискусиата да бъде структурирана по точно определен начин, ние направихме общо представяне, защото всъщност ние се връщаме за втори път на тези теми и аз маркирах единствено и само елементите, които ние сме приели и отразили в интервенциите. Ако вие имате нужда да се върнем на всяка интервенция поотделно, бихме могли да го направим, но не считаме за необходимо да представяме интервенцията отново, така както е била представена в рамките на Тематичната група.

По-скоро разбирам, че искате да изчерпим всяка една интервенция като тема преди да преминем към следващата интервенция, без да разказваме в подробности какво включва самата интервенция, дано правилно съм разбрала, госпожо Георгиева, Вашето предложение.

ТАНЯ ГЕОРГИЕВА: Да, благодаря за отговора, точно така, защото виждате от участниците всеки се изказва където има интерес или иска повече яснота и минаваме от тема базово плащане през модулация в обвързана подкрепа по позицията преразпределително, което дали всички участници, кой кога да се включи и да коментира в какъв контекст. Няма логика. Така, че действително да отваряме темата за тази интервенция, за следващата и така.

Благодаря.

АДЕЛИНА СТОЯНОВА: Аз благодаря за предложението. Ние ще се съобразим това, за да може дискусиата да върви по-структурирано.

Искам да отговоря принципно и базово на въпросите, които поставиха както госпожа Попова, така и Съюза на Дунавските овощари, темата с таваните.

Ние имаме още няколко заседания на Тематичната работна група. Темата с таваните, както и темата за истински земеделски стопани и някои останали хоризонтални въпроси ще бъдат изрично разглеждани на заседания на Тематичната работна група.

Защо до момента не представяме информация по тази тема и не реферираме към връзката между налагането на таван и преразпределителното плащане и разпределението на сумите над таваните към схемите за необвързана подкрепа?

Причината за това е, че все още нямаме бюджети, с които да работим, затова в момента аз мога да ви кажа като общо разпределение, за да се ориентирате във финансовите пакети.

Съгласно общия подход за коя интервенция какъв процент от бюджета за директни плащания е заделена, за да можете да имате представа този инструмент като какъв дял от общия пакет на бюджета ще заеме.

Разбира се, това разпределение е направено на базата на общия подход такъв, какъвто в момента стои на триалога, като за отделните интервенции мога да добавя само в каква посока се движат разговорите и как биха могли да се променят.

По отношение на преразпределителното плащане предвиждаме около 7 % от тавана за директни плащания, които да бъдат използвани за преразпределително плащане.

За обвързаната подкрепа работим с 13 + 2 % за протеинови култури, въпреки че има дебат около тази тема за обвързаната подкрепа. Знаете, има два лагера между държавите членки за и против влиянието на

обвързаната подкрепа в конкурентоспособността, но ние се надяваме, че ще успеем да запазим обвързаната подкрепа в размер на 15 %, така че при обвързаното с производството подпомагане работим с бюджет от 15 %.

За младите земеделски стопани заделяме 2 % от бюджета, такова, каквото в момента е предложението с изричната уговорка, че ако този процент бъде повишен на 4 % по млади земеделски стопани, ще направим преразглеждане на условията за подпомагане на интервенцията, така че да можем да привлечем млади земеделски стопани.

За екосхемите работим с 20 %, такова е предложението на председателството на масата на преговорите, като предложението на Европейския съвет и на част от останалите държави членки, предимно Северните държави, настояването е за 30 % бюджет за екосхеми.

От пакета на директни плащания заделяме 0.33 %, които са насочени към секторни интервенции.

Остатъкът до сто процента от разпределението на средствата спрямо тавана за директни плащания остава като базово плащане. Това е принципно общо разпределение на бюджета.

Тук искам да направя още едно уточнение, за което говорихме многократно в рамките на предишните Тематични работни групи, че при сегашната обща селскостопанска политика водещото при определянето на подпомагането за отделните интервенции не е бюджета, а конкретната ставка за подпомагане, която може да варира в минимален и максимален праг в зависимост от вариацията на индикаторите вътре в самата схема.

Така, че ние работим с тези параметри в момента по отношение на таваните.

По отношение на истински земеделски стопанин и още няколко хоризонтални въпроса, които в момента стоят все още отворени, ще водим последваща дискусия и в зависимост от това в каква посока се

движат разговорите по отношение на параметрите на таваните ще се върнем отново за начина на преразпределение на наложения таван, средствата по отношение на мерките, които са необвързани с производство и подпомагане в първи стълб, както и възможността за прехвърляне на средства от таваните. към втори стълб.

Това беше по отношение на общите коментари в рамките на общата дискусия, за да можем да продължим детайлно по останалите коментари.

Предлагам, да започнем последователно със схемата за базово плащане, за да се движим по реда, по който бяха представени и постепенно да затваряме темите, а по въпросите за преразпределителното плащане, както и на въпроса на господин Костадинов за опасенията за създаване на изкуствени условия за разделяне на стопанствата, ще отговорим когато стигнем до преразпределителното плащане.

Колеги, очаквам вашите въпроси по отношение на интервенцията за базово плащане?

Колеги, ако няма въпроси по интервенцията за базово плащане, да преминем към преразпределителното плащане?

По въпроса на госпожа Попова за насочването на по-голям пакет от средства към преразпределителното плащане за определени сектори, както и за малки и средни стопанства, за съжаление ще се наложи да повторя отново думите си при представянето на преразпределителното плащане.

При формирането на критериите за допустимост по този инструмент, който ние прилагаме и в момента, сме изхождали от няколко неща:

На първо място, слот анализа, който подробно дава информация за състоянието на отделните сектори като извежда и потребностите за

подпомагане. Трябва да кажем, че чрез преразпределителното плащане не можем да насочваме по-голям ресурс или да правим диференциация в подпомагането на по-малко уязвимите спрямо по-уязвимите сектори, тъй като затова се полага допълнителен инструмент доброволната обвързаност с производството подпомагане и подкрепа, така че преразпределителното плащане приемаме като един хоризонтален инструмент, който се прилага към всички земеделски стопани, които участват с площни мерки.

По отношение на долния праг 30 хектара още веднъж искам да повторя, че всъщност тези 30 хектара са определени на база изготвен анализ и екстрапулация на влиянието на преразпределителното плащане спрямо общия размер на подпомагането в стопанствата и стопанствата, които са в размер от 0.5 хектара до 500 хектара и от средния размер на стопанството 29 хектара, поради което ние сме приели за долна граница на преразпределителното плащане 30 хектара.

По отношение на горната граница, отново ще повторя, че при изчисляване на ефекта за преразпределителното плащане чрез финансовия софтуерен инструмент и затова установихме, че ефекта на преразпределителното плащане силно намалява след петстотния хектар и се изчерпва почти напълно при стопанствата, които са над 600 хектара.

В отговор на питането на господин Костадинов във връзка с притесненията, че слагането на горна граница на тези стопанства би могло да доведе до изкуствено разделяне на стопанствата и до включване на нови стопанства. На база на прилагането до момента на преразпределителното плащане броя на земеделските стопанства от началото на периода 2015 до 2020 г. не само че не се е увеличила, а значително е намаляла. Това е отразено и в слот анализа, това показват и

нашите анализи, тоест ние наблюдаваме един процес на окрупняване на стопанствата, а не разделяне на стопанствата.

От друга страна, бих искала да кажа, че колегите, които участваха в последното заседание на обсъждането на Наредбата за изкуствените условия, там беше една от комисиите и една много плодотворна дискусия на тази тема, че проверките за изкуствени условия за подпомагане ще продължат да бъдат извършвани, очакваме в делегираните актове да бъдат разписани подробни правила за това, като в момента темата за изкуствено създадените условия за подпомагане и поставянето от гледна точка на преразпределителното плащане за нас тази тема е пряко свързана и с налагането на таваните, така че по отношение на създаване на изкуствени условия за подпомагане и контрола на тези изкуствени условия за подпомагане очакваме допълнителна индикация в делегираните актове, като комисията даде индикация на питане на държави членки във връзка с възможни индикатори за разделяне на стопанствата във връзка с таваните, че най-ранният такъв период, който би могъл да бъде използван е 1 юли 2018 година с излизането на съобщението на комисията във връзка с новата обща селскостопанска политика

С това мисля, че изчерпахме темата за преразпределителното плащане. Ако все още има нещо, което не е изяснено, нещо, което бихте искали да попитате, заповядайте?

ЯНКА ПОПОВА: Повторихме това, което вече казахме и въпреки всичко вие ни казахте какъв е процента от тавана на директни плащания по всяка от схемите и въпреки всичко за да предложите тези шестстотин хектара в момента, вие имате вашите индикативни изчисления.

Бихме искали да ги чуем, защото ние очакваме доста по-високи ставки по преразпределително плащане, но все пак дали да ги очакваме следвайки анонса, който МЗХГ предварителен анонс дава в тази връзка. Аз затова искам да чуя индикативна ставка съобразно предложението, което давате. В момента това, което се получава по преразпределително плащане няма 15 лева, около 14 се движим. Дайте ни такава индикация, какво изчислявате във връзка с последното предложение, което давате?

АДЕЛИНА СТОЯНОВА: Благодаря, госпожо Попова за този въпрос. Естествено ние не можем да кажем конкретна ставка, тъй като все още не са абсолютно ясни бюджетите, но това, което можем да кажем към момента на база нашите изчисления, че индикативната ставка за преразпределителното плащане при така разпределения бюджет между отделните интервенции, всичките, които се взимат от пакета за базовото плащане на СЕП варира някъде между 70 и 75 % от плащането по схемата за единно плащане на площ при досегашното базово плащане.

Ако има други коментари по темата преразпределително плащане, сме готови да ги чуем, ако не – можем да преминем към следващата тема.

Не виждам някой друг да иска думата, затова предлагам да преминем към схемата за дребни земеделски стопани.

Колеги, слушаме ви на тема дребни земеделски стопани.

Никой не пише в чата, никой не иска думата, да считаме и там за момента това, което е предложено, няма допълнителни коментари към него.

Темата за млади земеделски стопани?

ИЛИАС САРНУК: Моя въпрос е свързан със ставката, която е ежегодно нарастваща, имаме ли някаква идея каква би било, дори пак да е като процент от базовото да кажем, защото просто защото при младите

спецификата е, че ние наистина искаме да подсигурирм устойчивост, но в голяма степен от младите фермери най-големите трудности са в самото начало на стартиране на стопанството и на бизнеса и това ежегодно нарастване наистина е стимулиращо, но много зависи как монетарно е отразено, какви са цифрите по самата ставка? Защото имаме предложение от колеги тази ставка да не е нарастваща, а да е фиксирана за периода петгодишния. Това е едното.

Другото нещо, имаме възраст на кандидатите до 40 години за право на подаване на заявление, а реално имаме млади фермери още от университета, реално от Стопанския университет, ние започваме да подпомагаме млади фермери за един период, който е много по-дълъг от тези пет години, да кажем от 22 до към 40 години, това са едни 17 години, които реално ако някой кандидатства за пет години, в смисъл имаме и едно ограничение период на създаване на стопанството, не повече от пет години преди кандидатстването си по схемата. Реално ако искаме да стимулираме млади фермери, ние би трябвало или поне според мен да намерим начин, по който да ги стимулираме за целия този период от 17-18 години, в които те биха били млади фермери под 40 години. Това донякъде ми е другото притеснение.

За размера на подпомагането до 40 или до 50 хектара, това също не знам до колко е възможно и предполагам, че финално би могло да се отговори на много въпроси след като стане ясно дали бюджета е 2 или 4 %, разбирам, че в момента не можем да конкретизираме нещо по-надолу при положение че ние не знаем колко е финално бюджета. Така че има неясноти, не знам как да задавам конкретен въпрос, имам само въпроси, нямам конкретност. Благодаря.

АДЕЛИНА СТОЯНОВА: Благодаря, господин Сарнук за коментара. Това, което трябва да кажем е, че Асоциацията, която Вие

представлявате беше изключително активна през целия период, когато разработвахме схемата за млади земеделски стопани, за което изключително много ви благодарим. Ние се надяваме да успеем да усвоим не само 2 % от пакета за директни плащания към младите, а и доста по-голям процент от 4 %, искрено бихме се надявали да можем тези 4 % наистина да ги дадем за млади земеделски стопани.

По отношение на ставката това, което бихме могли да кажем на този етап е, че за момента предвиждаме ставката за млади земеделски стопани да стартира на нива от около 80 % от ставката по СЕП с допълнително нарастващи увеличения в рамките на десет и малко повече процента през следващите пет години.

Не искаме обаче да разбирате неправилно, че ние обвързваме този петгодишен период за младите земеделски стопани като задължителен ангажимент.

Нашата цел е, да поставим увеличаваща се ставка и да можем да ги стимулираме земеделските стопани не само да влязат в сектора, но и да се задържат в сектора, да останат в сектора и да продължават да работят в сектора, даже и след като те вече не са млади или са надхвърлили прага от 40 години.

По отношение на допустимите кандидати ние имаме единствено изискване за горна граница на кандидатите, нямаме изискване за долна граница, така че всички кандидати, които са под горната граница са допустими за подпомагане по съответните схеми.

Във връзка с Вашия коментар защо гледаме пет години назад, тази теза я обсъждахме и на нарочна среща, която правихме с младите земеделски стопани. Регламентът ни задължава да определим кратък период назад, достатъчно аргументиран обаче, в който да търсим

създаване на земеделски стопанства от млад земеделски стопанин и затова ние реферираме към този базов период от пет години.

Лично нашето виждане е, че по темата за младите земеделски стопани ще продължим да работим върху тази интервенция и в бъдеще. Още повече очакваме пакета за директни плащания да бъде увеличен и в такъв случай можем да направим разчети както по отношение на ставката, по начина на нейното нарастване, така и по отношение на хектарите, които да подпомагаме на млади земеделски стопани. Правили сме разчети и с 40 хектара, и с 50 хектара и с това да подпомагаме всички площи на млади земеделски стопани, всичко това зависи от бюджета, с който ще разполагаме и общия пакет разпределението на проценти в рамките на общия пакет. Така че нашата визия е да можем да дадем необходимото на младите земеделски стопани, не само да ги привлечем, а и да ги запазим към сектора.

С това мисля, че отговорих на всичките ви въпроси дотолкова, доколкото можем да отговори към момента с базовите актове, с които разполагаме на ниво триалог.

Колеги, ако има други въпроси на тема млади земеделски стопани? Аз не виждам никой да пише в чата, не виждам и някой да е поискал думата, така че предлагам да преминем към следващата тема.

Господин Сарнук, заповядайте!

ИЛИАН САРНУК: Има ли идея кога ще се обсъжда разпределението на бюджетите по различните интервенции?

АДЕЛИНА СТОЯНОВА: Разпределението на бюджетите можем да обсъждаме тогава, когато имаме приет базов акт, когато сме абсолютно наясно с всички параметри и с процентите, които трябва да бъдат заделени към отделните финансови пакети, така че със сигурност в

момента на наличен базов акт с ясно разпределени параметри ще се върнем отново на тази тема.

Ако няма други въпроси по темата за младите земеделски стопани, специално плащане за културата памук, която както казах още в самото начало не е част от Стратегическия план, но за сметка на това са ясно разписани правилата в регламента. Ако искате нещо да добавите по тази тема, сме готови да ви чуем.

Аз не виждам никой да пиеш в чата, както и никой да е поискал думата. С това считаме, че така предложената интервенция за памук, която продължава прилагането си от сегашния период няма какво да добавим към нея. Така че можем да затворим за сега параметрите по тези пет теми - базовото плащане, преразпределителното плащане, младите земеделски стопани, дребните земеделски стопани и схемата за памука.

Ако няма други коментари по тази тема, бихме могли да продължим към следващото представяне, което е свързано с представяне на нови схеми за обвързано с производството подпомагане в сектор животновъдство.

Премаваме към следващата точка 3 от дневния ред.

Точка 3

Представяне на проект на интервенции, финансирани от ЕФГЗ:

- **Обвързана подкрепа за крави от застрашени от изчезване породи**

АДЕЛИНА СТОЯНОВА: Предварително бих искала да ви дам малко повече информация за това какви бяха мотивите ни да предложим тази нова интервенция в сектора.

На първо място, това, което бих искала да посоча е, че получихме становище от професор Васил Николов, който е водещ дисциплините развъждане на животни при управление на генетичните ресурси в животновъдството в Аграрния университет – Пловдив, доцент доктор Янко Горинов – председател на Асоциацията за развъждане на местни породи говеда и на Националния говедовъден съюз в България, и главния асистент доктор Иван Механджийски, председател на развъдната асоциация на българските породи говеда „Родопско късорого“, „Българско Родопско“ и „Искърско говедо“. В това си становище представителите на тези асоциации и господин Николов правят една доста широка ретроспекция на значението на автохтонните породи и начина на прилагането на финансовите инструменти за подкрепа към тях. Предложението на асоциациите е подкрепено от професор Николов и за обособяване на отделна схема за подпомагане на автохтонните породи говеда в България, при която схема всички автохтонни породи говеда, които до момента бяха подпомагани по схемите за обвързана подкрепа в млечно и месодайно говедовъдство да са извадени в отделна самостоятелна схема.

Както знаете, в рамките на общите схеми за подпомагане автохтонните говеда бяха подпомагани в двете селекционни схеми, като за тях предвид по-ниските им качества по отношение на добив на продукция от тях бяха заложили допълнителни и занижени параметри в изискването за реализация на продукцията. Поради тази причина тази категория животни се подкрепя към момента и по двата стълба, както от страна на Програма за развитие на селските райони, така и от страна на директни плащания с ясна демаркация за нивото на подкрепа, както и изпълнение на целите, за които се подкрепят съответните животни.

По така представената ви интервенция до момента не сме получили бележки и коментари детайлно по самата интервенция. Имаме един коментар от Националната асоциация на младите фермери, с които искат да направим уточнение дали става въпрос за автохтонни породи. Да, за застрашени от изчезване или автохтонни породи, за тях става въпрос, говеда единствено.

По отношение на въпроси ви дали тази интервенция не се покрива с интервенцията за подпомагане по агроекология, това, което можем да кажем е, че тези животни, които са застрашени от изчезване породи получават различни нива на подкрепа с различни инструменти на общата селскостопанска политика, но целите за тяхната подкрепа са различни.

Изваждайки ги в отделна схема в рамките на обвързаната подкрепа по директни плащания, целта на подпомагането на тези автохтонни животни е повишаване на тяхната конкурентоспособност в цел конкурентоспособност. Ние сме абсолютно наясно, че от тази категория животни не можем да очакваме да са абсолютно конкурентоспособни както по отношение на добивите на мляко, така и по отношение на приплодите, но пък от друга страна имаме ясно описание и индикации, че тези животни са част от националния генофонд и представляват наистина едни застрашени ценни породи, поради което тези животни продължават да получават подкрепа в рамките на втори стълб.

Интервенцията ви е представена с всички подробности. Коментарите, които постъпиха до момента, вече ги представихме. Така че очаквам вашите коментари, тези, които не са били представени в рамките на становищата, ако има такива в рамките на това обсъждане. Говорим единствено и само за схемата за говеда автохтонни породи.

ЯНКА ПОПОВА: Имам няколко въпроса.

Ние ще изпратим нашето становище след като мине дискусиата. Знаем за проблема, който съществуваше, наясно сме, бидейки автохтонни крави в група месодайна селекция какъв проблем имаше там, така че дори и да има отделен бюджет и отделно кандидатстване на тези животни, според нас би трябвало да се спазва общата логика по обвързаната подкрепа. В тази връзка ни е въпросът, защо в частта възраст няма горна граница за възрастта?

По-надолу какво означава допустимите за подпомагане крави да имат най-малко, защото това го няма като изискване в нито едно от другите направления, тук защо се слага?

Допустимите за подпомагане крави да имат най-малко 0.7 раждания на допустимо животно от 1 октомври до 30 септември, това защо е?

И след това виждаме, че в частта реализация ОК, следва се логиката, която така или иначе обвързана подкрепа прилага и която сме приели преди няколко години, тоест два са ми въпросите: защо няма горна граница за възраст и тази допустимост за най-малко раждания от 0.7? Благодаря.

АДЕЛИНА СТОЯНОВА: Благодаря, госпожо Попова.

Други коментари във връзка с тази интервенция?

БОЙКО СИНАПОВ: Аз искам първо да благодаря за това предложение, което са дали все пак научната сфера, професор Николов, Горинов, Механджийски и т.н., но нашето предложение е много отдавна и многократно правено към министерството от Обединени български животновъди всички автохтонни породи животни да се вкарат в такава обединена схема, за да нямаме такива питання, както колежката Попова в момента пита и да нямаме бъркане на бюджетите, както се е случвало до

тук и да не се отправя една голяма злоба към тази прословута агроекология.

Не искам да влизам в темата какво значи автохтонни породи, защото се надявам на всички да е ясно какви са производствените качества на тези животни, каква е целта за отглеждането на тези животни, колко са важни тези животни.

Моето питане е, как и по какъв начин можем да обхванем всички породи животни, едри преживни животни и дребни преживни животни?

Повтарям отново, за да не се бъркаме в другите бюджети и да са отделни, защото мисля, че това е важно. Нека да се отнася тази мярка, ако е възможно да работи и да го направим и за дребните преживни животни. Виждам, че професор Николов е на линия, ще му благодаря ако поясни малко повече за горната граница на възрастта на тези животни, ще му бъда благодарен още веднъж ако може да поясни на колегите, на които не им е ясно.

Благодаря за сега.

АДЕЛИНА СТОЯНОВА: Благодаря, господин Синапов.

Професор Николов, имате думата.

ВАСИЛ НИКОЛОВ: Много Ви благодаря. Благодаря на господин Синапов, че ми предостави неговия канал за връзка и искам да ви помоля да подкрепите предложението на двете асоциации, които работят с местни автохтонни породи говеда.

Да започна отзад напред, това, което предложи господин Синапов, мисля, че по отношение на автохтонните породи овце там също може да се помисли, има достатъчно специалисти, които работят в тази сфера и те трябва да помислят и ако е необходимо да се разработи такава мярка.

Що се отнася до това, което предлагаме ние, аз съм мотивирал защо трябва да се отделят, защото самото мотивиране, обвързването на подкрепата и в млечния и в месодайния сектор, това, което много добре е направено от министерството, свързано с повишаване на продуктивност и т.н. не се отнася към автохтонните породи. И когато представим по-нататък тези мерки, да кажем в Европейски съюз и къде ли не, тук ще възникват много въпроси, защото при автохтонните породи за запазване на генофонд застрашените породи не се води селекция.

Що се отнася до тази подкрепа, вие сте абсолютно права, че тук не говорим за количество на продукцията, но ние говорим за качество на продукцията. Аз съм абсолютно убеден, че по-нататък с тази подкрепа ние при автохтонните породи можем да разработим специфични продукти, които наистина да излязат на пазара, това да са породо защитени, географско защитени продукти, с които да се стабилизира популациите на тези породи.

Що се отнася до възрастта, тъй като ние следим състоянието на тези породи и аз ще ви кажа. При автохтонни породи селекция не се води, като основните контролирани признаци това са пожизнено използване.

Целта е, максимално да се запази пожизненото използване, адаптивната способност към регионите и плодовитостта. Друго няма като контролиран признак. И аз не знам дори и при другите, тези капани не искам да навлизат.

Разберете, че пожизненото използване, в момента въобще в Европа дори и в млечното говедовъдството целта е не десет хиляди литра от крава, а сто хиляди литра от крава, тоест десет години по десет хиляди литра. И във всички селекционни програми индекси и т.н., които анализираме постоянно, пожизненото използване, продължителност на използване заема много висок относителен дял. Ако ние поставим

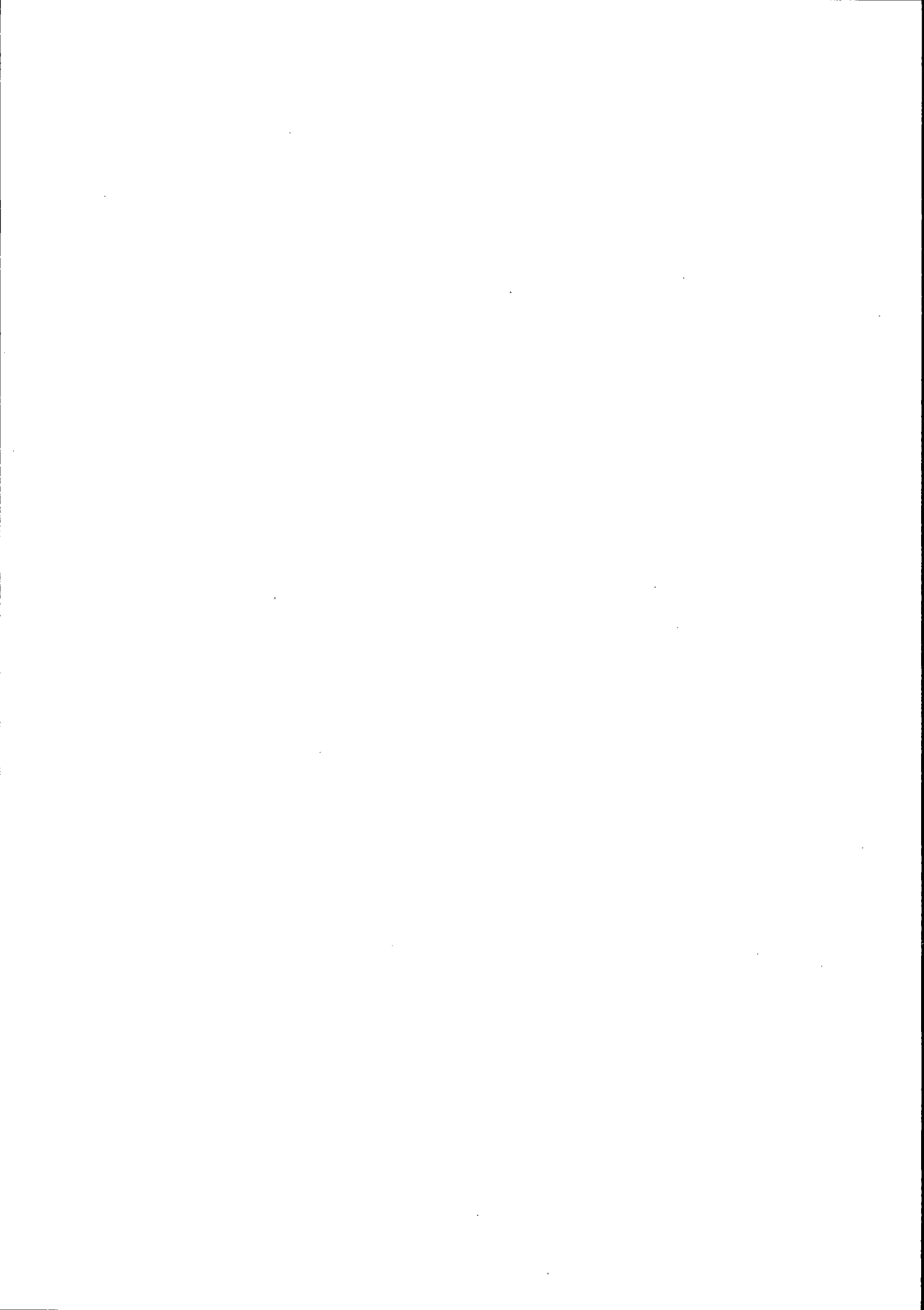
граница, това моментално означава, че ние водим селекция. След като поставим някаква граница. И аз ще ви кажа, в момента от 6000 животни, които са в „Родопско късорого говедо”, 20-годишни са 15 животни, 19-годишни са 11 животни. Ние няма да решим проблема, но аз ви моля да не слагаме тази граница или ако я сложим, тя да бъде на това ниво, което към момента ние се ориентираме ветеринарната система е 20 години, но няма да бъдем разбрани. Ние сме карали в Германия на изложение животни, които немските специалисти не можаха да разберат на колко години са. Затова искам да подкрепите тази схема така както сме я представили, аз мисля, че сме я мотивирали. Още през миналия период ние се опитахме да ги отделим, тогава не се получи, но в момента мисля, че министерството това, което предлага е добре разработено, обосновано.

Що се отнася, госпожо Янка Попова, за 0.7, става въпрос че по този начин ние предлагаме за говедата и въобще не само по тази схема да се приеме 70 % плодовитост, защото така както беше написано в първия вариант да са се отелили кравите да кажем от 1 октомври на едната до 30 септември на следващата това означава 100 % плодовитост. Няма порода в света в момента, която има сто процента плодовитост. Плодовитостта е между 65 и 85 %, 85 и това, което е 0.7 означава, че искаме 70 телета от 100 крави, или 7 телета от 10 крави. Така е, не е нещо, което е необичайно. Благодаря ви.

АДЕЛИНА СТОЯНОВА: Благодаря, професор Николов за Вашето изказване.

Госпожо Попова, слушама Ви.

ЯНКА ПОПОВА: Моя въпрос във връзка с плодовитостта беше защо изобщо го има, защо да го слагаме и да утежняваме колегите, отглеждаци тези животни? Когато имаш реализация и доказваш тази реализация с това изпълняваш условията. Плодовитостта беше част от

предходните правила, които се прилагаха преди реализацията да влезе като изискуемост за всеки кандидат, тогава имаше плодовитост и тя се отразяваше във ВЕТИС. Защо в момента е необходима тази плодовитост, когато реализацията и участието по схемата се доказва с реализация на пазара.

И другото за възрастта, въпреки всички обяснения според мен не е редно във възрастта да се прави отклонение, при положение че тя се вменява вече на всички участници по схемата, защото това ще отвори други дебати и ще влезем в друга спирала на обсъждания в последствие, така че ако не са толкова животните много, какво пречи да има съобразно правилата, които са залегнали в правилата на другите направления от обвързана подкрепа.

АДЕЛИНА СТОЯНОВА: Благодаря, госпожо Попова

Други изказвания?

Заповядайте, господин Иванов.

ГОСПОДИН ИВАНОВ: Подкрепяме искането за отделяне на бюджета на автохтонните породи и да, вярно е, че има обвързано подпомагане, но изискванията все повече и повече продължават да бъдат насочени към животновъдите.

В тази връзка, както и Янка каза преди малко, кой и защо иска тази плодовитост изобщо? Защо слагаме все повече и повече рестрикции и то май без никой да ни ги иска. Ако тук при автохтонните породи има някакъв смисъл за доказването на плодовитост, то трябва да имаме предвид обвързаното подпомагане на останалите животни плодовитостта че трябва да отпадне. Достатъчно други неща има да спазваме, да доказваме и т.н. Благодаря

АДЕЛИНА СТОЯНОВА: Благодаря, господин Иванов.

Госпожо Степанчева, имате думата.

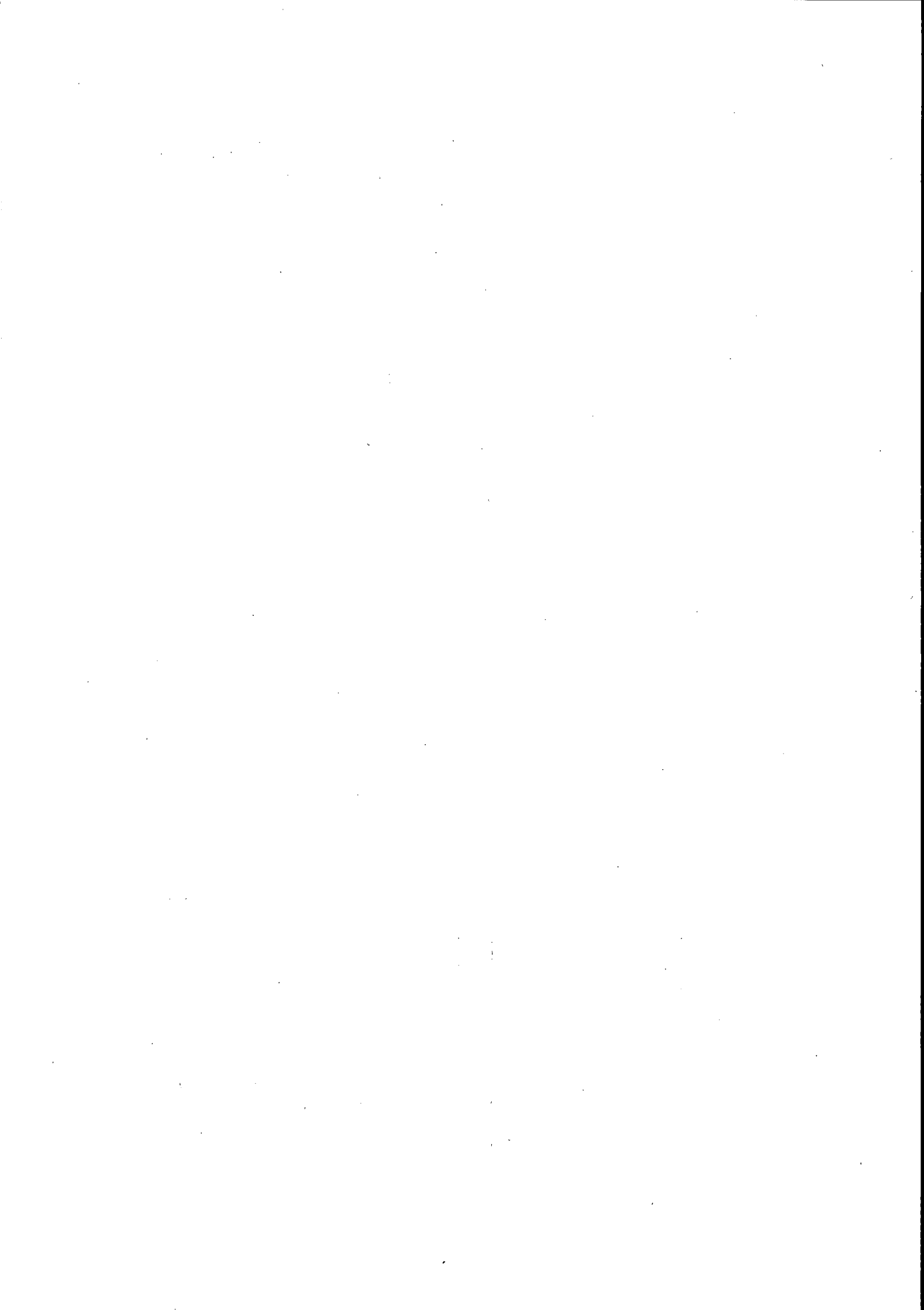
МАРИЯ СТЕПНЧЕВА: Благодаря.

Аз също подкрепям това, което казаха господин Бойко Синапов, това, което каза господин Николов, възрастта не трябва да я има, Много правилно се аргументира господин Николов, че тези животни трябва максимално да бъдат използвани от тях да се получават приплоди максимално, така че всяко едно такова животно трябва да се запазва след като то е годно и си е преценил стопанинът. Затова тази възраст трябва да се махне. Никой няма интерес да държи възрастно животно, ако то не дава продуктивност, ако то не се запложда.

Също така подкрепям и Динко затова, че този показател за плодовитост също трябва да се махне, защо?

Господин Николов много правилно каза, никъде не може да има нито 90, дори 80 % плодовитост Това е абсолютно невъзможно. Всички знаем, че при високо продуктивните ферми животните, които са с много висока млечност се заплождат много по-късно, сервис периода при тях е много голям, достига до 120 дни. Няма как да се получи приплод, защото всички знаем, че там изключително много пречи доминантата на млечността. Затова трябва да се имат предвид тези неща и не може да се иска такава голяма плодовитост. Също така е и при автохтонните породи, особено ако кажа за биволите, макар че ние сме с отделен бюджет и нас не ни касае, но там като се има предвид, че първото отелване е на 36, заплождането е на 24 – 25 месеца, те сезонно се заплождат животните, носят десет месеца и половина, на всички е ясно, че не може да се получава едно малаче в година, а това е или две отелвания има на три години или на две години – едно.

Така че, този показател ние си създаваме проблем и по този начин пак създаваме проблем да санкционираме животновъдите. Не стига че големите ферми каквито и програми да има с модулираните ставки, те

не могат да получат адекватно подпомагане и тук още веднъж да ги санкционираме, смятам, че ние сами не трябва да се забиваме. Този показател трябва да се махне изцяло от обвързана подкрепа. Благодаря.

АДЕЛИНА СТОЯНОВА: Госпожо Степанчева, преди да дам думата на следващите участници искам да кажа, че предмет на обсъждане на днешното заседание е само схемата за обвързана подкрепа, а всички останали теми са....

ЕЛЕНА ТОДОРОВСКА: Извинете, възможно ли е да се изкажа евентуално в подкрепа на мярката, която се иска за автохтонните породи?

АДЕЛИНА СТОЯНОВА: Госпожо Тодоровска, ще ви прекъсна, тъй като даваме думата по реда на участниците, така че моля изчакайте вашия ред.

Това, което бих искала да кажа е, че в рамките на днешното заседание се ограничаваме до обсъждане на темата за автохтонните говеда, всички останали теми свързани с обвързана подкрепа, животни, плодове и зеленчуци ще бъдат обсъждани на следващото заседание, което ще бъде проведено на 15 февруари 2021 година, и за което вече сте получили материали, всички които са членове на Тематичната работна група.

Госпожо Тодоровска, имате думата!

Госпожо Тодоровска, ако ни чувате имате думата, ако не ни чувате, госпожо Рангелова заповядайте!

НАДЕЖДА РАНГЕЛОВА: Здравейте, първо искам да изкажа радостта си за това, че може би през цялото това време, през което ние провеждаме срещите и ТРГ-тата ние коментираме и поставяме въпроса за отделянето на бюджета на автохтонните породи по направлението за обвързана подкрепа.

Искам да задам един основен въпрос, който и колегите от други сектори няколко пъти зададоха. Без да имаме някаква рамка за тези бюджети ние сме като със завързани очи. Обяснявам защо в нашия конкретен случай.

Вие много добре знаете как е оформен бюджетът за месодайно направление – обвързана подкрепа. Ако ние приемем принципът, че ще се отдели бюджета за автохтонните породи, каква ще бъде методологията, по която ще се отдели този бюджет, защото ние сме ощетявани седем години назад и сега, ако просто вземем сумата и я отделим и разпределим по някакъв начин за автохтонните породи ние отново ще бъдем ощетени.

Не съм наясно как това ще се случи и бих искала да разбера, да ни обясните какъв ще бъде този принцип и как ще се случат тези процеси по бюджетирането?

АДЕЛИНА СТОЯНОВА: Благодаря, госпожо Рангелова!

Госпожо Василиева, заповядайте!

БЛАГОВЕСТА ВАСИЛИЕВА: Здравейте, колеги!

Бих искала да подкрепя становището на господин Николов във връзка с годините. Ние сме точно тези, които бяха 2012 година на Международното изложение в Ханوفر с тези редки автохтонни породи говеда и едната крава най-възрастната, която заведохме там беше на 27 години.

Колеги, тези крави наистина са ценни с това, че могат да раждат и са плодовити до много висока възраст. Това, го няма при нито една друга порода и през далечната 1998 година, когато по една българо-швейцарска програма заедно с холандски партньори дойде Фоку Ерхард и видя в Източни Родопи, родопско късорого говедо, което беше на 29 години и не само едно и две такива животни, видяха и изнамериха в продължение на няколко години и издирваха такива животни и те казаха,

че най-ценното на тази порода е именно дълголетието. И някой ден тези животни ще бъдат използвани именно този генетичен материал на дълголетието, ще бъде използван когато тези черношарени породи, които днес живеят, шест, седем и осем години максимум и нямат продължителност на живот, е редките породи, каквито са българско сиво говедо и родопско късорого говедо техните най-добри майчини качества започват може би над десетата година. До двадесет и няколко години те са изключително репродуктивни. Ето това е ценното на тези породи и в продължение на десет години този българо-швейцарски проект работеше в Източни Родопи и се създаде едно поголовие от над 200 – 250 животни, които се съхраняваха точно зарази този генофонд.

Благодаря, за вниманието.

АДЕЛИНА СТОЯНОВА: Благодаря, госпожо Василиева!

Госпожо Тодоровска, ако все още искате да вземете думата.

Заповядайте, госпожо Тодоровска!

ЕЛЕНА ТОДОРОВСКА: Благодаря, че ми давате думата.

Подкрепям становището на проф. Васил Николов, както и на колегите, които се изказаха по отношение на този важен сектор.

Запазването на автохтонните породи е изключително важна мярка, която трябва да се спазва от нашето Министерство на земеделието – защо? Защото това са породи, които всъщност могат да послужат за създаване на важни продукти, които са със защитена марка по-скоро, която ще може да се лансира в Европейския съюз, а не само в България.

Запазването на автохтонните породи изисква също така изключителна грижа по отношение на това доколко е голяма популацията.

Така, че ограничения в рамките на възраст, не би трябвало да има, тъй като ограничаването на броя на животните в породите

неимоверно ще доведе до тяхното изчезване и това не е мярка на Европейския съюз и следователно нашето министерство трябва да се съобрази с този факт.

Благодаря за вниманието!

АДЕЛИНА СТОЯНОВА: Благодаря, госпожо Тодоровска!

Ние всички сме убедени в ценността на застрашените от изчезване и автохтонните породи като наш национален генофонд. Така, че имаме достатъчно аргументи в подкрепа на това да защитим подпомагането на автохтонните породи, както по първи така и по втори стълб.

Господин Караколев, поиска думата.

СИМЕОН КАРАКОЛЕВ: Благодаря Ви.

В подкрепа на всичко, което се изказа, много силни думи ни каза проф. Николов на всички и в тази връзка искам да развия една думичка от това, което той каза от всички много – географски.

Искам да попитам защо никой не говори за ареала на разпространението и подпомагането точно в този ареал на разпространение на тези автохтонни породи?

И аз също искам да се подпомагат автохтонните породи, да се запазват, ако искате дори и да се развиват, но в естественият им ареал на разпространение. Не можем да говорим за родопско говедо във Велико Търново или в Добрич.

Целта на тези породи е точно те да населяват определени региони на страната и точно с тези продукти ще бъдат известни тези региони на страната и точно там фермерите в тези региони на страната трябва да бъдат подпомагани.

Така, че бих помолил след моето изказване проф. Николов да доразвие тезата за ареала на разпространение и нека този ареал на

разпространение влезе и да бъде залегнат в тази схема, тоест нека да се подпомагат, нека да няма никакви ограничения за животните, които се подпомагат по тази схема, но в тези ареали в страната.

Благодаря Ви.

АДЕЛИНА СТОЯНОВА: Благодаря, господин Караколев.

Преди да отговорим на въпроса на госпожа Рангелова за начина на формиране на бюджетите, нека проф. Николов да отговори на питането на господин Караколев, тъй като така или иначе в момента сме на тази тема.

Проф. Николов, имате думата!

ВАСИЛ НИКОЛОВ: Много ви благодаря, въпроса за ареалите на разпространение е един въпрос, който винаги съм поставял и той е бил винаги обект на дискусия и наистина считам, че автохтонните породи трябва да се подпомагат в основните им ареали на разпространение.

Единственото, което може да се допусне като изключение и трябва да залегне твърде в развѐдните програми това са отделни единични стада, единични, които да са извън тези основни ареали с цел осигуряване на биосигурност, защото не дай Боже, ако някъде ние отглеждаме например родопско късорого само в Източни Родопи и не дай Боже както там възникна шап знаете преди години, или син език, или каквото и да е, ние ще унищожим породата.

И за това, че трябва да има например едно стадо във Велико Търново да го има, но то трябва да бъде едно или някъде на други места.

Масовото отглеждане на автохтонни породи ареала подкрепям това, което каза господин Караколев, защото всички програми, поне аз доколкото си спомням бяха за инсита съхраняване, което означава в собствения ареал. Другото е ексито, означава зоологически градини, резервати и т.н.

Така, че тук може да се помисли като се сложи например някаква определена граница, в която основната популация да бъде в собствения ареал, да кажем в рамките на 90 % или 80 %, не мога да кажа в момента, но наистина това е пътят, това е така.

АДЕЛИНА СТОЯНОВА: Благодаря, господин Николов!

БОЙКО СИНАПОВ: Може ли думата за кратък коментар?

АДЕЛИНА СТОЯНОВА: Слушам ви господин Синапов!

БОЙКО СИНАПОВ: Искам да благодаря на колегата Караколев за искрените отзиви, които даде към сектора и на проф. Николов за това, че наистина се обосноваха и правилно е това нещо. Тази тема за ареалите сме я коментирали много пъти с фермери, развъдни асоциации, но искам наистина да подкрепя и другите предложения, които бяха да отпадне ограничението за възрастта.

Така или иначе сме ангажирани за доказване процентите на плодовитост. Ние сме ангажирани и там доказваме така или иначе. Нека да не си слагаме наистина ограничения. Нека наистина да не си слагаме допълнителни ограничения, защото аз лично отглеждам такива животни в моето стопанство и знам колко трудно се отглеждат тези животни и знам колко са важни за нас и за всички.

Благодаря, още веднъж за разбирането от страна на колегите.

Благодаря Ви.

АДЕЛИНА СТОЯНОВА: Благодаря, господин Синапов!

Давам думата на колегите от дирекция „Животновъдство“, тъй като те стоят в основата на движението на всички идеи, които идват както от сектора, така и от науката. Пречупваме ги през възможностите на националното и европейското законодателство и ги правим възможни в рамките на интервенциите, които представяме, така че давам думата на госпожа Силвия Василева, след което ще отговорим на въпроса на

госпожа Рангелова, преди да и предоставим думата отново, защото най-вероятно има още нещо, което да попита.

Госпожо Василева, имате думата!

СИЛВИЯ ВАСИЛЕВА: Благодаря.

Здравейте и от мен, всъщност така, както е предложена схемата за автохтонни крави няма ограничение като възраст. Ние сме сложили и сме се съобразили абсолютно с предложението на научния колектив, който е поставил това искане, като всъщност не сме се съобразили точно с възрастта, защото там пишеше доколкото аз помня проф. Николов, да се приложи настоящото статукво, тоест онзи критерий, който е въведен в системата ВЕТИС за 20 годишни животни.

Наистина водихме дискусия евентуално трябва ли да има такава възраст и в крайна сметка не сме го направили. Сложили сме обаче една минимална възраст, както за всички останали едри преживни животни над 22 месеца, мисля че тук няма никакво разминаване и нарушение и онова, което бих казала по отношение на ареала. Да знаем, че това ни е проблем, винаги сме говорили за този ареал още от времето прав е проф. Николов когато беше изпълнителен директор на Изпълнителната агенция по селекция и репродукция, даже и когато правеха методологията във връзка с актуализирането на бройките на застрашените от изчезване породи.

Трябва може би да се има предвид и обстоятелството, че всичко това трябва да се контролира. За това, ако наистина се въведе такъв критерий, това ще бъде изключително трудно от колегите от Фонд „Земеделие“ все пак може да се помисли, но ще бъде много трудно за мен, защото вие знаете, че те искат всичко да е видимо в системата. Трябва да се коментира това с колегите от Фонд „Земеделие“.

По отношение на ражданията не говорим за плодовитост, още един път искам да поясня, ние сме ползвали заедно с колегите от „Директни плащания“ търсейки някакъв нов подход и въвеждане на нови критерии ползвахме опита на останалите държави членки. Вие винаги сте ни давали за пример Гърция и схемите там, за това се спирам само на Гърция въпреки, че и в други държави членки имаше такъв подход.

Сложена е горна възрастова граница каквато тук няма, а при останалите има обвързана подкрепа и другото, което е има сложени количества мляко, като реализация, които са много по-високи от нашите и вие виждате, че ние за новия програмен период също не сме ги променили и онова, което е важно точно изискването за раждане, за да сме сигурни и се казва така: „да има раждане в рамките на годината на подпомагане“.

Това е била всъщност нашата презумпция, всичко е дискусивно разбира се, защото множеството проверки, които се правеха от Фонд „Земеделие“ и от „Техническият инспекторат“, както и от колегите от Българска агенция по безопасност на храните доказваха неща, които не винаги, направо не доказват, че има раждане, а има реализация.

Ето това бяха презумпциите, все пак всичко е дискусивно още един път обръщам внимание, всички които се изказахте, ние имаме вашето мислене по отношение на възрастта и такава горна граница не е заложена.

Благодаря Ви.

АДЕЛИНА СТОЯНОВА: Благодаря, госпожо Василева!

Госпожо Рангелова, имате думата, ако все още искате да се изкажете.

НАДЕЖДА РАНГЕЛОВА: Благодаря.

Имам много въпроси и просто не ми става ясно към госпожа Василева, как така прилагаме отново двойни стандарти, за едните имаме горна граница, а за другите нямаме горна граница.

Вие знаете ли, че месодайните крави на 20 години също раждат и доста добри телета и всъщност, аз леко съм фрустрирана извинявам се за което, но просто много време вече говорим едно и също и не виждам да има каквото и да е отношение към сектор „Месодайно направление“.

Може би ще трябва да извървим още едни седем години и ще си говорим пак. Просто нека да си обясним, моля обяснете, защо прилагаме двойни стандарти в едното направление?

ВАСИЛ НИКОЛОВ: Може ли да обясня?

АДЕЛИНА СТОЯНОВА: Проф. Николов, може ли преди това да отговоря на госпожа Рангелова и ще ви дам думата отново на Вас.

Благодаря Ви.

Госпожо Рангелова, искам да започна отзад напред с въпросите, които Вие поставяте и това, което искам да ви кажа е, че в проектирането на интервенциите за настоящия програмен период най-много работихме върху интервенциите за месодайното говедовъдство.

Ние сме абсолютно наясно с нивото на подпомагане, което получавате в момента.

Искам да ви уверя, че сме направили всички усилия да получите допълнителна подкрепа сектор „Месодайно говедовъдство“ заради пониския размер на подпомагане в селекционното месодайно говедовъдство, заради автохтонните породи, които стоят във вашата схема.

По отношение на коментара ви за възрастовата граница, нека да направим едно разграничение още в самото начало и да се върна в

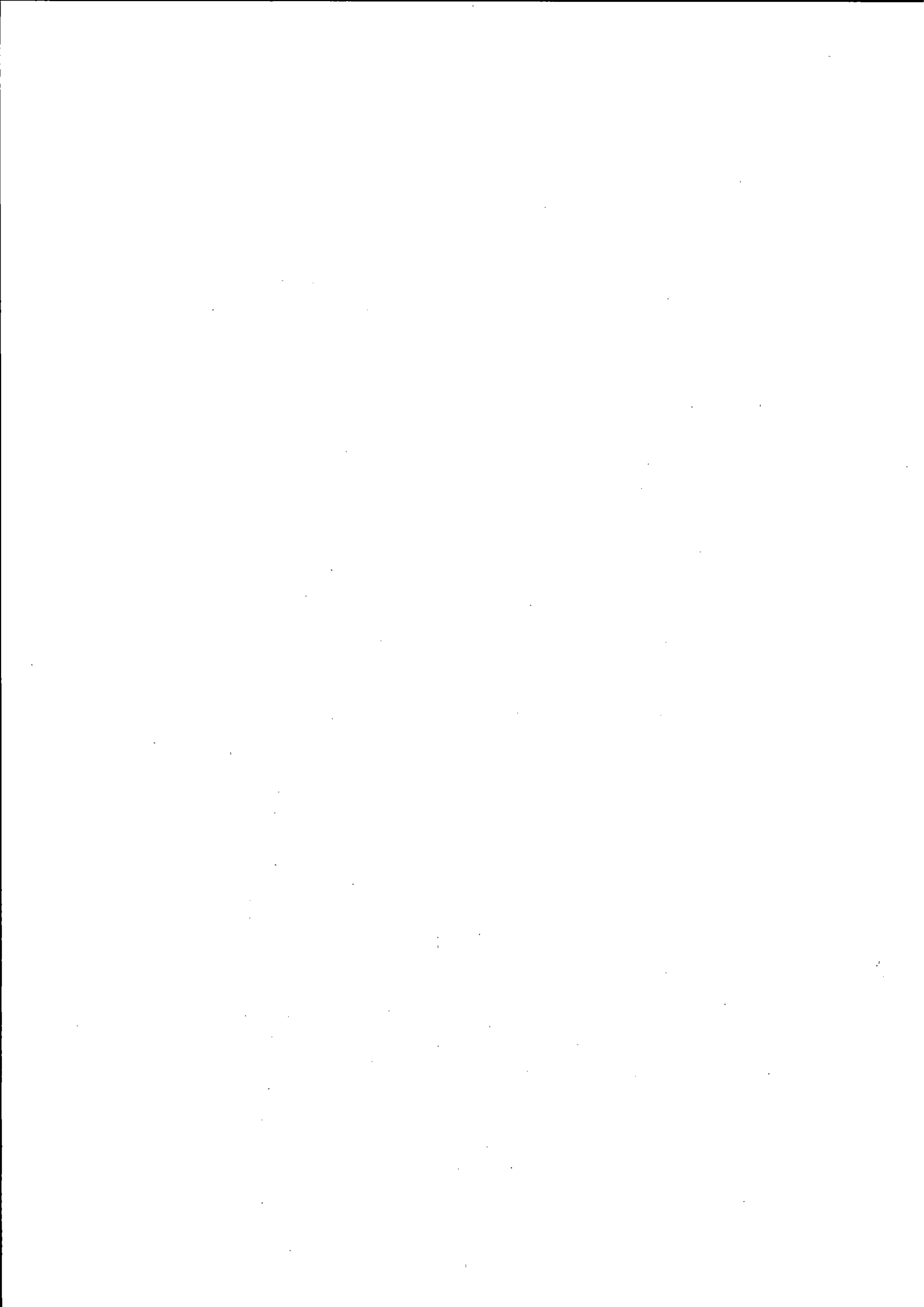
началото на моето изложение, когато ви представих мотивите заради, които отделяме автохтоните говеда в самостоятелна схема.

Нека да не забравяме, че в момента обвързаната подкрепа се разглежда от гледна точка на цел „Конкурентоспособност“. Всички интервенции в сектор „Животновъдство“ са структурирани по начин, по който да могат да стимулират земеделските стопани и да ги насочат към развитието им в посока повишаване на конкурентоспособността.

Още веднъж искам да кажа, че когато формирахме интервенциите ние получихме становище от два института по отношение на възрастовата граница за животни. В тези становища възрастовите граници бяха определени, мотивирани, отварям скоба за да ви кажа, че в интервенциите, които изпратихме за следващото заседание на тематичната работна група има актуализирани възрасти така, че моля да ги видите отново и не мога да се съглася с твърдението Ви, че става въпрос за дискриминационно отношение спрямо автохтонните говеда, тъй като още в началото подчертахме, че ние подкрепяме автохтонните говеда единствено и само за да могат да получат достатъчна добавка за да повишат поне малко своята конкурентоспособност и в никакъв случай не ги изключваме от това да използват всички други инструменти, както и да представят документи за реализация на продукцията.

Щеше да бъде дискриминационно, ако искахме при вас реализация на продукция, а автохтонните породи бяха освободени от това изискване, тъй като ние така или иначе сме на ясно, че при тях основният мотив за тяхното отглеждане е не да се стремят към някаква максимална реализация, а да могат да повишат своята конкурентоспособност.

По отношение на първия ви въпрос за разпределението на бюджетите това, което искам да кажа е валидно за всички свързани с обвързаната подкрепа за всички сектори е, че в настоящия период на

Общата селскостопанска политика ние не говорим за бюджет. Няколко пъти го разяснявахме на Тематичната работна група и нека да сме наясно с това, че в рамките на този период ние ще определяме ниво на подпомагане – ставка, която ставка може да варира в граници на горе и надолу в зависимост от това колко животни бъдат допустими за подпомагане по схемата.

Така, че вашето притеснение за това, че от вашия бюджет, така както вие го считате за ваш в сектор „Месодайно говедовъдство“ ще бъде отделен бюджет за автохтонните породи искам да ви уверя, че това не е така.

Ще преразгледаме всички нива на подпомагане по всички схеми и за всички животни, като имайте предвид, че колкото повече животни включваме в обхвата на подпомагането в рамките на ограничен бюджет нивата на подпомагане с разширяването на възможностите за включване на допълнителни животни в обхвата на подпомагането не бива да очаквате повишаване на ставките.

Колкото повече отпускаме критериите, колкото повече животни правим допустими за подпомагане толкова повече нивото на подпомагане ще бъде редуцирано.

Така, че моля да го имате предвид тогава, когато предлагате промяна на критериите за допустимост в една или друга посока.

Проф. Николов, заповядайте имате думата!

ВАСИЛ НИКОЛОВ: Аз като професор по развъждане на животните единственият професор, който чете тази дисциплина, защото няма други, само да кажа, че не става въпрос за дискриминация уважаема колежке, а става въпрос за елементарна логика на развъдната дейност.

Възрастта определя т.нар. генерационен интервал, а този генерационен интервал, презумпцията, която е за комерсиалните породи,

тъй като във формулата за определяна на ефекта от селекцията, а във Вашите схеми е заложено увеличаване на, тоест води се селекция за, във формулата за генетичния прогрес възрастта генерационния интервал стои в знаменател, тоест колкото е по-продължително използването на животните, толкова е по-нисък ефекта от селекцията. И това беше презумпцията и мотива, чрез намаляване на продължителността на използване да се съкрати генерационния интервал, с който да се увеличи ефекта от селекцията. При автохтонните породи селекция не се води. Там тези признаци се наблюдават и в нашите програми, не знам как е заложено при вас, но ние без да водим селекция оставяме бичета само от майки, които вече са преценени на седма, осма лактация и госпожа Благвеста Василюева много добре ви каза, това са хората, които отглеждат тези породи. Казаха ви, че няма човек, който да остави животно, ако няма ефект и няма смисъл да го отглежда.

Ние сме говорили с фермери, оставете това животно то е типично, това са най-типичните ни животни в момента тези с високата възраст и не искаме да се лишаваме от тях. Благвеста Василюева много добре мотивира за какво могат да се използват и проф. Тодоровска също, така че няма връзка, няма дискриминация. Това са просто абсолютно различни насоки на развъдна дейност.

АДЕЛИНА СТОЯНОВА: Госпожо Рангелова, предлагам тази дискусия по отношение на развъдната дейност в сектор „Животновъдство“, която е много специфична да я пренесете в рамките на друг формат. В Тематичната работна група има членове от най-различен характер с най-различни теми, така че ако има нещо, което трябва да изясните мисля, че проф. Николов би могъл да ви съдейства.

Ако имате друг въпрос, който е свързан пряко с интервенцията за автохтонните говеда ви слушаме отново.

НАДЕЖДА РАНГЕЛОВА: Нямам повече въпроси по темата.

Искам да предложа да направим една отделна среща, дали ще бъде Съвет по животновъдство или нещо друго, на която явно ще е необходимо да обсъдим всички тези въпроси, защото в този формат остават много недоизяснени неща и според нас не е конструктивно това.

Благодаря Ви.

АДЕЛИНА СТОЯНОВА: Благодаря, госпожо Рангелова.

Други коментари на тази тема?

Заповядайте, госпожо Попова!

ЯНКА ПОПОВА: Ще маркирам нещо, и ще го оставя за дискусия на следващата среща и ще се върна години назад, когато при дребните преживни животни ние сложихме възрастта и защо я сложихме всички знаят, както каза госпожа Стоянова, ставката зависи от броя участващи животни по схемата и това беше начин да се контролира и да не се компрометира цялата схема.

Знаете през какви перипети мина обвързана подкрепа от 2016 година когато започна да се прилага. Нямахме реализация и впоследствие сложихме реализация, сложихме възраст само и само да контролираме схемата и тя да не се компрометира изцяло и участващите по нея да загубят тотален интерес.

За това се сложи всичко това като изискване. В момента аз се опасявам, че ако отворим вратата за липса на възраст някъде това ще повлече крак и за всички други и какво ще се случи с тази схема, която с толкова усилия опитваме да поддържаме и отвсякъде да оптимизираме?

Освен това ние сме асоциация, която търси баланса и балансирано трябва да се подпомагат всички направления. Темата с възрастта, с автохтонните породи, и те не напразно имат участие във втори стълб по директни плащания и там няма никаква възраст. Всяко

едно животно, което е автохтонно и попада в тази категория стига да е маркирано участва по схемата и получава това подпомагане.

В тази връзка може от друга страна схемата за производство отново да я базираме и да я градим на основа на автохтонните породи. Те си имат своето място, работят хората, развиват се и в подкрепа на това бих казала, че автохтонните животни в 2017 година бяха около 30 хиляди заради добрата политика в това направление и това е един добър пример, че когато има финансов ресурс и той се насочва правилно поголовието и популацията от тези животни расте 30 хиляди в 2007 година, 150 хиляди в 2020 година.

Така, че това е моето опасение, което изразих по отношение на възрастта. Когато отворим вратата и тя някъде липсва опасявам се, че това ще повлече крак и някъде другаде и там вече ще влезем в друга спирала на проблеми и ние вече минахме по този път и аз не искам отново да си го причиняваме взаимно.

АДЕЛИНА СТОЯНОВА: Благодаря, госпожо Попова за вашия коментар.

Това, което мога да добавя към Вашите думи е, че наистина в рамките на обвързаната подкрепа в продължение на няколко години се наложи да направим доста промени.

Надявам се, че тези промени са били в правилната посока и отново искам да подчертая, че добавянето на повече животни в обхвата на обвързаното подпомагане, както и добавянето на повече площи при схемите за плодове и зеленчуци в рамките на ограничения бюджет се отразява пряко върху размера на подпомагането.

Така, че моля да го имате предвид тогава когато правите вашите предложения и изхождайки от гледна точка на това новите ви предложения като каква нова група таргетират, тъй като за нас е много

важно ние да имаме ясен критерий за да можем да определим точно определени индикатори.

Директните плащания вече минават на принципа на определяне на индикатори и залагане на цели и изпълнение на тези цели и насочване на финансов ресурс, който да оправдае постигането на тези цели.

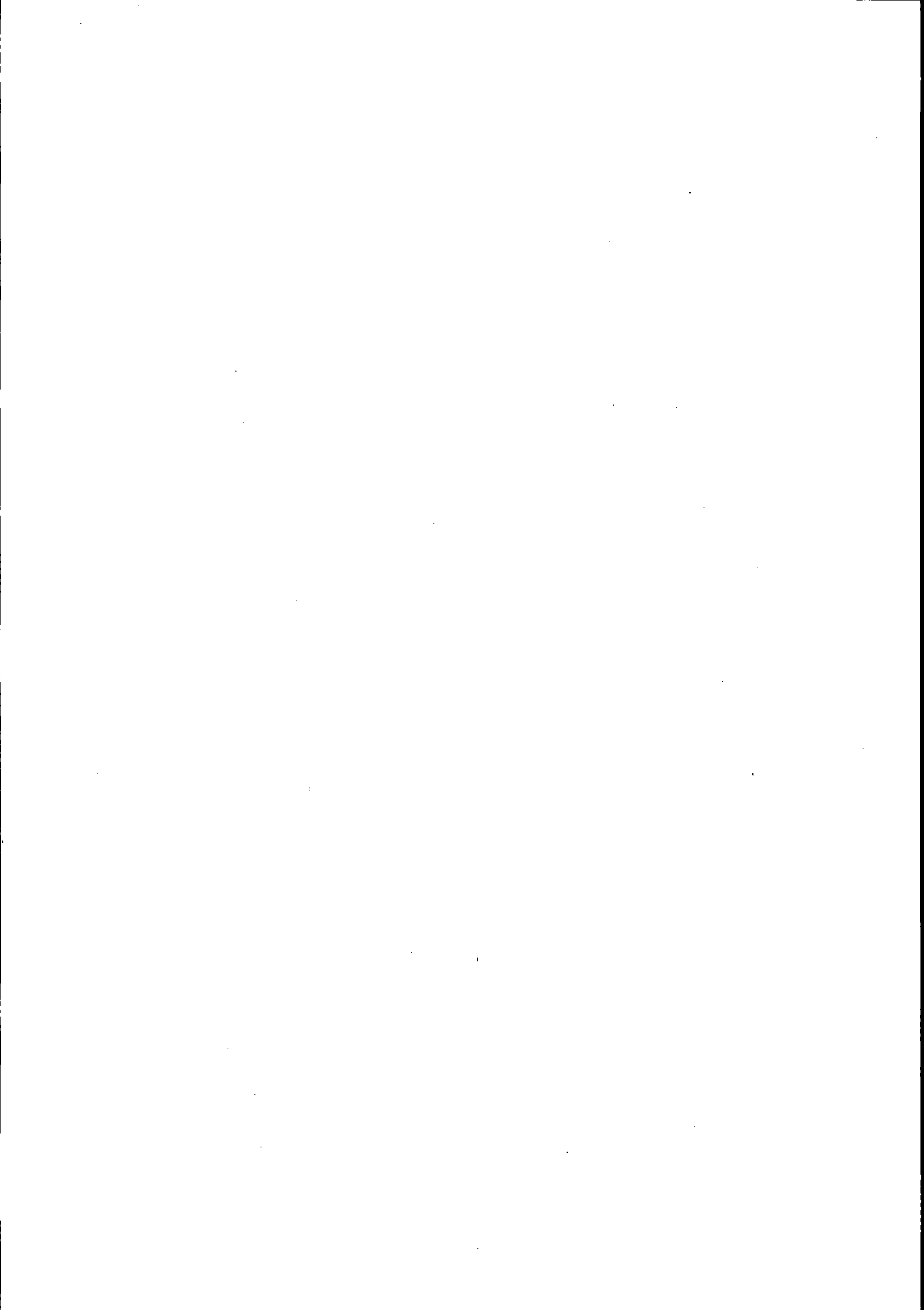
Така, че въобще принципът, по който се формират интервенциите и начина на тяхното отчитане и допълването на интервенциите между двата стълба е абсолютно задължително в рамките на този програмен период.

Настоявам за разглеждане на индивидуален подход, както по отношение на млечните животни, така и по отношение на месодайните животни, така и по отношение на автохтонните всеки от тях има различна специфика и според нас е добре да се съобразим със спецификата на всеки един от видовете в желанието си за прилагане на хоризонтален принцип за всички да важат еднакви изисквания, и в този случай не се оказва еднакво приложимо.

Други изказвания по темата?

Заповядайте, господин Синапов!

БОЙКО СИНАПОВ: Имам едно нещо с риск да не се преповтарям, имам едно питане към отдел „Животновъдство“ и госпожа Силвия Василева, как приемате нашата идея и нашето предложение, което сме дали от Обединение български животновъди всички автохтонни породи отново се повтарям, да бъдат вкарани в мерки за да може наистина в крайна сметка и във всички мерки автохтонните породи животни да имат отделен бюджет, защото автохтонните породи животни ние във всяка една програма имаме максимален брой животни, които ние трябва да допуснем и тогава ще се получи един самоконтрол между нас и

в говедовъдството и в овцевъдството тези фермери, които отглеждат автохтонни породи.

Така, че колегите от месодайното говедовъдство просто да не се притесняват от това, когато например се случи това нещо, че ще бъдат оцетени. Не, няма как да бъдат оцетени, защото при нас ще се получи един самоконтрол, отново повтарям, защото всяка една порода има определен максимален брой животни, които има право да допуска.

Благодаря Ви.

АДЕЛИНА СТОЯНОВА: Благодаря, господин Синапов!

Преди да дам думата на госпожа Силвия Василева, за да отговори на вашето питане, бих искала да обърна внимание и още веднъж да подчертая, че тук не говорим за бюджети.

Нека да сме наясно от самото начало, не говорим за бюджети. Говори за определяне на размер на подпомагането на единица на глава животно или на площ в отделните схеми за подпомагане.

Индикативният бюджет, който ще формираме ще бъде на база допустими за подпомагане животни и колкото по-добре да ги определим, толкова по-ясен критерий ще имаме и формиран размер на подпомагането до прага на неговата необходимост.

Госпожо Василева, имате думата!

СИЛВИЯ ВАСИЛЕВА: Благодаря, госпожо Стоянова!

Онова, което мога да кажа е, че всъщност тази интервенция сме направили заедно с колегите от „Директни плащания“ на база постъпило искане и на поставен анализ.

Говорихме с вас господин Синапов, търсихме ние при нас в дирекцията и при „Директни плащания“ , но не намерихме такава специално за селекциите.

Сега разбирам, че разговорът върви в тази посока и аз мисля, че ако направим един анализ госпожа Стоянова също може да каже ще представим на политическото ръководство разбира се вашето искане и на база на анализ може да се върви в посока да обсъдим една такава допълнителна интервенция с отделяне на овцете от застрашени от изчезване порода в отделна схема.

АДЕЛИНА СТОЯНОВА: Благодаря, госпожо Василева!

В подкрепа на това, което каза госпожа Василева, нека да напомним още веднъж правилата на работа на Тематичната работна група.

Приемаме всички становища за разглеждане, които са постъпили в рамките на общественото обсъждане, след изпращане на предварителната информация за интервенциите, както и такива, които в резултат на дискусия на Тематична работна група и идеите, които се обсъждат са постъпили официално от съответните асоциации.

Така, че с това мисля, че можем да затворим темата за автохтонни животни в животновъдството.

Преди да приключим и да преминем към следващата тема давам думата на госпожа Надежда Рангелова, която отново я поиска.

Госпожо Рангелова, имате думата!

НАДЕЖДА РАНГЕЛОВА: Извинявайте, това с искането на думата беше по погрешка, аз написах това, което исках да кажа.

Благодаря Ви.

АДЕЛИНА СТОЯНОВА: Благодаря, госпожо Рангелова.

Други предложения?

Заповядайте, господин Механджийски!

МЕХАНДЖИЙСКИ: Във връзка с различните развъдни цели на автохтонни и комерсиални породи, считам че и поздравявам министерството за тази мярка за автохтонните.

Подкрепям и господин Синапов, мисля че и за овцете е добре да се отдели и да се направи, за да нямаме както досега виждаме с колегите от месодайно направление, за да няма един вид ревност така да се каже, че едните отнемат от бюджета на другите, а е добре да бъде отделен бюджет.

И в тази връзка е добре да се направи и за тези животни, защото тази мярка за автохтонните е ЕЖСК на практика, както я виждам. Добре е като сме казали „А“ да кажем и „Б“, и да го направим за СМКЮ, за да може отново да се отделят бюджетите на автохтонните породи и да нямаме конфликтни точки с колегите от месодайно направление.

Благодаря Ви.

АДЕЛИНА СТОЯНОВА: Благодаря, господин Механджийски на последното му питане за СМКЮ.

Това, което казах още в началото и ще повтора отново е, че в схемата за автохтонните говеда ние сме извадили всички автохтонни говеда, които са заявявани за подпомагане по всички схеми за обвързана подкрепа и сме ги обединили в една схема.

Животните, които са в тази схема имат право да участват в подпомагането за обвързаната подкрепа единствено и само по схемата за автохтонни говеда и не са допустими за подпомагане по останалите схеми за обвързана подкрепа.

Така, че вашето предложение да бъдат извадени от схемата за месодайни крави и юници е отразено в самата интервенция.

Госпожо Рангелова, имате думата!

НАДЕЖДА РАНГЕЛОВА: Бих искала да се обърна към всички колеги, които коментират по темата до момента и само да направя едно уточнение. Сектор „Месодайно направление“ още на първата среща, на която се появихме като присъстваща организация заявихме следната позиция.

Ние нямаме никакво желание и намерение да се сравняваме и конфронтираме, с който и да било друг сектор. Настояваме само и единствено за това да бъдат правилно разчетени всички схеми и мерки, за да можем да получаваме справедливо подпомагане, както едното направление така и другото. За всяко едно направление има място и това трябва да бъде създадено като правилни условия от страна на министерството с наше участие.

Това е всичко, на което ние настояваме. Благодаря на всички до момента за подкрепата и за това, че стигнахме дотук това нещо да стане факт.

Благодаря Ви.

АДЕЛИНА СТОЯНОВА: Благодаря госпожо Рангелова, като допълнение на вашите думи бих искала да кажа, че след като станат ясни всички параметри по отношение на базовите и делегирани актове ние ще изготвим индикаторен план и финансов план с определяне размера на подпомагане на глава животно и на площ по всички интервенции, който ще ви бъде представен на заседание на Тематичната работна група, след като това бъде факт.

Други изказвания има ли по темата?

Не виждам други коментари по темата с автохтонните животни, така че с това изчерпахме всички тези, които имаха отношение към директните плащания.

С това приключваме и първия етап на затваряне на интервенции по условия за допустимост по схемите, които ви бяха представени на днешното заседание.

Преминаваме към следващата точка от дневния ред.

Точка 4

Представяне на актуализиран проект на интервенции /след ТРГ/, финансирани от ЕЗФРСР:

- **Залесяване на земеделски и неземеделски земи;**
- **Предотвратяване и възстановяване на щети по горите от горски пожари, природни бедствия и катастрофични събития;**
- **Подпомагане провеждането на отгледни сечи в недържавните гори;**
- **Горско-екологични дейности в горите.**
- **Инвестиции, подобряващи устойчивостта и екологичната стойност на горските екосистеми;**
- **Първична преработка и маркетинг на дървесина;**
- **Плащания за гори и горски територии с въведени задължителни изисквания в зони от Натура 2000**

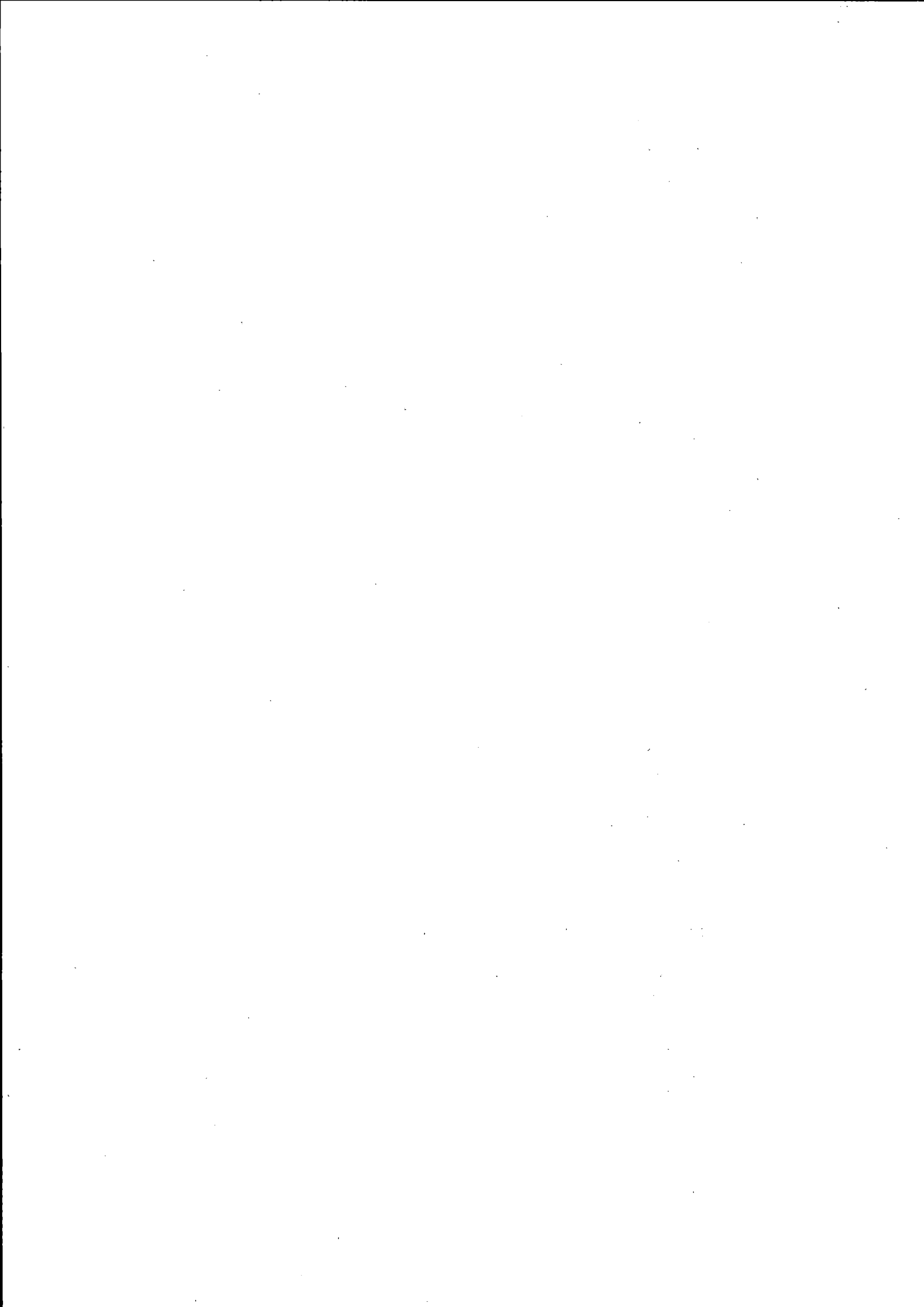
АДЕЛИНА СТОЯНОВА: Давам думата на колегите от Програма за развитие на селските райони, за да могат да направят представяне на интервенции предвидени за настоящото заседание.

Господин Банчев, имате думата!

СТАНИСЛАВ БАНЧЕВ: Уважаеми членове на Тематичната работна група, продължаваме по точките от дневния ред и поставям на Вашето внимание седем интервенции свързани с горите, като пет от тях са инвестиционни и две компенсаторни интервенции.

Имате текстовете на интервенциите, включително с таблиците за отразяване на постъпилите бележки и коментари.

Не смятам за нужно да се спираме отново на текстовете на самите интервенции, а по-скоро ще ви помоля, ако имате някакви нови въпроси или бележки да ги поставите.

Заповядайте!

АДЕЛИНА СТОЯНОВА: Имате думата за коментари по така представените интервенции. Не считаме за необходимо за преповтаряне на условията, както в интервенциите по директни плащания, така и по Програмата за развитие на селските райони, така че последователно по темите можете да вземете думата.

От госпожа Юлия Григорова от МОСВ, има постъпило становище от тях, ако вие искате да коментирате нещо по тази тема?

Госпожа Григорова, не виждам да е на линия.

Колеги, ако нямате коментари по така представените теми можем да продължим към следващите теми.

Точка 5

Представяне на актуализиран проект на интервенции /след ТРГ/, финансирани от ЕЗФРСР:

- **Подкрепа за оперативни групи в рамките на Европейското партньорство за иновации**

АДЕЛИНА СТОЯНОВА: Господин Кръстев, имате думата?

МИЛЕН КРЪСТЕВ: Здравейте, на предходно заседание на Тематичната работна група разглеждахме представената от нас интервенция „Подкрепа за оперативни групи в рамките на Европейско партньорство за иновации“.

След дискусията, която проведохме тогава извършихме някои малки корекции, които виждате на вашето внимание, по-скоро технически такива.

Получили сте таблица с отразените коментари, които бяха към първото заседание. Коментарите са от БАКЕП, като единият въпрос беше свързан, тоест предложение с увеличаване размера на допустимите

разходи по интервенцията, което ние не приемаме сме отразили в таблицата с изложените мотиви за това, от една страна намаления финансов ресурс и от друга страна липсата на подпомагане и инвестиционни разходи в рамките на тази интервенция поне под формата, която познаваме по други мерки. Тук знаете възможността за инвестиция е сведена до минимум и тези инвестиции се подпомагат под формата на амортизационни отчисления.

Така, че не считаме, че увеличаването на максималния размер на допустимите разходи по интервенцията би имало положителен ефект, включително и във връзка с намаления финансов ресурс, както казах.

Другото предложение беше свързано с включването в допустимите разходи на разходи за извършване на консултантски услуги. Както сме споменали в мотивите към таблицата тази мярка предвижда възможност за провеждане на първи етап, а именно сформирание или разширяване състава на оперативната група, който по пример на ЛИДЕР може да е до една година, в рамките на който да се сформира екипа, който е разработи иновативния проект, така че смятаме, че не е оправдано включването на такъв тип разходи.

Освен това на този етап сме записали по-общо интервенцията и сме се ограничили до дейности, които попадат в обхвата на интервенцията.

На последно място, имаше коментар по отношение на това, че първият етап на практика не е задължителен. Този коментар го приемаме и сме го включили в интервенцията.

Така, че накратко е това. Вече съм направил едно представяне на предходно заседание и моля за Вашите коментари по интервенцията.

АДЕЛИНА СТОЯНОВА: Заповядайте, господин Асенов!

СТЕФАН АСЕНОВ: Здравейте, ние в срока за писмени предложения сме изпратили такова, но не знам дали сте го разгледали за настоящото ТРГ.

Това, което обсъждахме сме го конкретизирали в писмен вид и ако искате ще ви прочета какво сме написали. Става дума, че в едни такива основни мерки като бившето 16.1, трансфера на знание и т.н., са изключени неправителствените организации, които се занимават с управлението на поземлените ресурси, било земя, било вода, било гори. Ние го обсъждахме няколко пъти и в част от интервенциите някои от тях присъстват, а на едно място са горите. На друго място е опазването на водите, но като цяло основния актив отсъства.

Ако го имате становището, ако сте го разгледали може да си кажете мнението, ако не мога да ви прочета какво сме предложили.

АДЕЛИНА СТОЯНОВА: Благодаря господин Асенов, колегите, които работят по тази интервенция имат вашето становище така, че не е необходимо да го четете в момента.

Преди да дам думата да ви отговорят, има ли други въпроси свързани с представената тема от господин Кръстев?

Не виждам коментари в чата.

ТАНЯ ГЕОРГИЕВА: Може ли думата?

АДЕЛИНА СТОЯНОВА: Госпожо Георгиева, заповядайте!

ТАНЯ ГЕОРГИЕВА: От етапа, в който се правиха анализите по отношение на иновациите от 2019 до 2020 година ние имаме един нестихващ и постоянен коментар, който не е чул и това преди да се появи Зелената сделка, кръгова икономика, био икономика, храни, агрохранителна и т.н.

Коментарът винаги е бил и продължава да бъде – първо, ние нямаме мотив защо в настоящата ПРСР подмярка 16.1 е ограничена до производство на продукти включени в Анекс № 1?

Такъв аргумент, защо точно лично аз не съм виждала, не съм прочела, ако от Управляващия орган някой го е виждал и знае къде се намира да го каже като аргумент, за да знаем за настоящия програмен период, но доколкото това ще касае бъдещия програмен период, където има едни други цели и където сме вече в някаква друга реалност, от която Европейския съюз се опитва да ни измъкне от обувките ни, ние нямаме отговор на въпроса – защо, какви са аргументите и защо продължава тази идея и просто си пренасяме от сегашния програмен период в бъдещия програмен период ограничавайки само до продукти в Анекс № 1?

Съжалявам, но ще си позволя за четвърти или пети път, продукти извън Анекс № 1 са всички онези иновации, които биха били възможни за подкрепа чрез нашата ПРСР в контекста на кръгова икономика и използване на биобазирани продукти, производство от земеделието, от животновъдството на растителни остатъци за подобрители, които се влагат в почви, за храните и изобщо нещо, което е различно от Анекс № 1.

Действително на ниво анализи, такъв анализ защо точно ние сме се ограничили до Анекс № 1 и ще трябва да се ограничаваме до Анекс № 1 го няма?

Така, че в контекста на това, особено и вчера публикуваните препоръки към страната има конкретни препоръки, които лично ние ги виждаме, че могат да стоят именно в мярката за иновациите по отношение на кръговост, ресурсна ефективност и т.н., които не са в Анекс № 1. Това е едното.

И другото, което си говорихме вече две години го говорим това нещо, не мислим за целесъобразен и за добра практика подхода, в който се пренася дизайн на мярка, която тепърва ще научаваме, какви затруднения създава тя при изпълнението на бенефициентите. В момента имаме едни договори, все още не всички подписани, а тези, които вече са с договори и имат изключително много въпроси, ние нямаме практика в страната, който да отговори на тези въпроси за да могат да вървят плавно проектите, така че според нас детайлното разписване на дизайна за възстановяване на разходите трябва сериозно да се преразгледа и да се преосмисли.

Благодаря.

АДЕЛИНА СТОЯНОВА: Благодаря, госпожо Георгиева!

Има ли други изказвания по тази тема?

Заповядайте, госпожо Тодоровска!

ЕЛЕНА ТОДОРОВСКА: Аз също подкрепям второто предложение на Таня Георгиева по отношение на това, че трябва да се изчистят всички евентуални проблеми, които водят до затруднение на бенефициентите и много от нашите колеги се сблъскаха с това нещо, така че моля да се обърне внимание на този проблем.

Благодаря.

АДЕЛИНА СТОЯНОВА: Благодаря, госпожо Тодоровска за този коментар.

Други коментари по темата?

ТАНЯ ГЕОРГИЕВА: Ако ми позволите само нещо да добавя, което не касае конкретната подмярка.

Вече на няколко заседания на ТРГ обръщаме внимание, че сега е моментът вълата дискусия в началото на сегашното ТРГ по отношение на интервенциите в стълб 1, на които основната част зависи от развързката

на европейско ниво, показва че отделяме прекалено много внимание на неща, които нямат никакво развитие, а за тяхното развитие вътре в страната трябва да има развръзка на европейско ниво.

Но в същото време неколkokратно поставяме въпроса – защо за интервенции, които касаят особено стълб 2, и които вече втори път ще обсъждаме, вие не ги представяте нищо, че в програмата, която ни изпращате пише: „Представяне на интервенции“ вие не ги представяте и казвате, че нямате намерения да представяте. В такъв случай си подменете самата програма. Но още преди няколко заседание казахме, че сега е моментът на експертно ниво, на хората с опит от всички страни в рамките на това ТРГ дори и да не се работи по подгрупи, както го предлагаме още на първо и второ заседание, ние се говорим, а вие казвате научените уроци. Кой са научените уроци, кой не ги представя, кой не ги говори и на нищо не стъпваме, а дискутираме толкова важни интервенции?

Това е в контекста на подмярка 16.1 категорично, но касае всички интервенции от стълб 2, защото ние нямаме дискусия какви са ни научените уроци и какви са ни проблемите.

И това е молба, съжалявам, че заместник-председателя на настоящото ТРГ не е при нас за да го чуе, но това е апел, като започнем вече да гледаме и втори път предложени интервенции актуализирани действително да си правим този брейн сторминг каква е ситуацията сега, кое ни пречи; административно ли е, техническо ли е, критерий ли или начин на възстановяване, контрол или каквото е, за да може да се включва и Фонд „Земеделие“ и бенефициентите техни представители и Управляващия орган, науката в случая е супер засегната от подмярка 16.1, защото добре и да препишем едни интервенции, които звучат сега като мерки и подмерки, не мисля, че ще имат стойност.

Благодаря.

АДЕЛИНА СТОЯНОВА: Благодаря, госпожо Георгиева, но само искам да вметна, че госпожа Лозана Василева, която председателства днешното заседание спешно беше извикана от срещата, тъй като днес замества и министър Танева, но всичко това, което се коментира в рамките на тази Тематична работна група, което е чуто от членовете на Тематичната работна група и всички тези, които присъстваме със сигурност трябва да знаете, че ще бъде дискутирано до нивото, до което това е необходимо.

Така, че дава думата на господин Кръстев, който да отговори на поставените въпроси.

МИЛЕН КРЪСТЕВ: Благодаря.

Първо, ще взема отношение във връзка с коментара от страна на Българска асоциация на собствениците на земеделски земи. Ние имахме възможност и миналия път да дискутираме вашето предложение във връзка с включването като допустими членове в оперативната група на представители на асоциацията. Доколкото ние прочетохме от вашето становище мотивите се базират на обосновката включена в интервенцията.

Основна дейност на асоциацията, както е записано на сайта е закупуване на земеделска земя, концентрация на земеделска земя, комасация и отдаване под наем или аренда.

Тук бих искал да кажа, че в тази интервенция с особена сила важи принципа за ефективност и ефикасност на вложените средства, тъй като реализираните проекти по настоящата подмярка 16.1 и бъдещата интервенция представляват един своеобразен експеримент, който може да се окаже успешен, но може да се окаже и неуспешен.

Участието на един член би следвало да е свързано с някакъв принос, било то интелектуален, под формата на някакъв ресурс, който да бъде осигурен от члена а да не бъде закупуван по проекта, а да е предоставен за ползване.

Така, че мотивът ви за предоставяне на земи за целите на проекта е основният мотив за включването ние смятаме, че предвид мащабите на мярката такова участие според нас не е оправдано, но ще разгледаме още веднъж и ще анализираме вашето предложение преди да вземем решение за включването на такъв тип членове.

СТЕФАН АСЕНОВ: Може ли една реплика към вас?

АДЕЛИНА СТОЯНОВА: Да.

СТЕФАН АСЕНОВ: Относно сдружението първо, не бих искал да персонифицираме. Вие сте прочел сайта, но не сте прочел Устава.

Уставът се базира на база на цели, които са много по-различни от това, което вие артикулирате в момента от сайта. Още повече, ние в момента говорим за управление на природен ресурс - земя, вода и гори.

Не става дума да се предоставя земеделска земя за целите на проекта, а става въпрос да надграждаме, да гледаме в бъдещето съзидателно и да се грижим за тези основни ресурси, които са изключително ограничени, и от които зависи оцеляването на цивилизацията ни.

За това ние предлагаме във всички тези мерки където има възможност да се срещне бизнеса с науката да не се ограничава основният ресурс, било земя, вода или гори.

Има много загубени години и в момента имаме възможност да надградим и да тръгнем в една да кажем по-добра посока.

Това е идеята. Не става дума за предоставяне, а говорим принципно за възможности и в момента може да съм част от

неправителствена организации свързани с управление на поземлени ресурси по сегашното 16.1, само че не носи никакви точки, това е допълнително.

Няма ограничение, няма и бонус и за това бих искал отново да апелирам всички тези възможности да бъдат предвидени.

Благодаря Ви.

АДЕЛИНА СТОЯНОВА: Благодаря, господин Асенов!

Други изказвания по тази тема има ли?

Заповядайте, господин Караколев имате думата!

СИМЕОН КАРАКОЛЕВ: Благодаря Ви, аз се изказвам абсолютно в подкрепа на думите на Таня Георгиева, защото лично аз съм претърпял доста нервни състояния относно кандидатстване по 16.1 и със сигурност много от колегите, които са го правили са минали по моя път, тоест всички вървим по един и същи път.

Искам да помоля Управляващият орган, ако може да направим отделно една работна среща с всички, които са участвали и имат какво да кажат по 16.1, защото тук в рамките на ТРГ-то ние трябва да говорим четири часа минимум само за 16.1 и да си кажем всички слаби места и да видим какво може да се подобри и в самата мярка и в самите разглеждания след това от страна на Фонд „Земеделие“ евентуално или от министерството, без значение кой ще е.

Благодаря Ви.

АДЕЛИНА СТОЯНОВА: Благодаря, господин Караколев!

Във всички случаи комуникацията с бранша ни е изключително важна и вашия опит е изключително ценен, така че да може научените уроци, за които говореше Таня Георгиева да намерят отражение в бъдещите интервенции.

Естествено ние сме отворени за всякакви предложения, които биха били подобрили интервенциите така, че да бъдат работещи и добре приложими, както за вас така и за Управляващия орган и съответно да изпълняват целите на Стратегическия план.

Така, че ние с тези Тематични работни групи не затваряме напълно интервенциите, както казаха и част от участниците в Тематичната работна група в началото започнахме на един бял лист, започваме постепенно да надграждаме така, че се надяваме в момента, в който имаме всички документи, базови и делегирани актове и всичко е ясно от европейската рамка да можем да финализираме постепенно заедно с вас интервенциите и по двата стълба.

Други коментари?

Заповядайте, госпожо Милтенова!

МАРИАНА МИЛТЕНОВА: Присъединявам се към предложението да разглеждам и да обсъждаме наистина новите мерки във връзка с това, което е минало през предишния програмен период.

И в тази връзка мисля, че научените уроци трябва да са лампичка, която да свети непрекъснато и да ги ползваме при разработването на абсолютно всички мерки, не само 16.1, а за всички мерки и опита, който сме натрупали.

В тази връзка мисля, че много важно е такава една задача имаше да се направят и се правят такива анализи и оценки в текуща и междинна оценка на Програмата за развитие на селските райони и тя трябва да е добре разработена и там да са отделени конкретно научените уроци, пропуските и грешките, които са допуснати и в индикатори и в интервенции и т.н.

Същото се отнася и за последващата оценка на програмата пост еволюшън, така че аз не знам дали е направена такава последваща оценка,

защото виждам, че все още продължават и не са приключени на М+2 продължението 2014-2020, но поне от междинната оценка би трябвало да се извадят тези научени уроци и разбира се, ако е направена както трябва, защото тя трябва да е на базата на интервюта, комуникации с бенефициенти, със земеделски производители, с браншови организации и да се добави допълнително нашия опит като браншовици и проблемите, които са имали нашите членове при кандидатстването и при изпълнението.

Така, че това е изключително важно. Подкрепям го и мисля, че трябва да се вземе под внимание.

Благодаря.

АДЕЛИНА СТОЯНОВА: Благодаря, госпожо Милтенова!

Други изказвания на тази тема има ли?

Ако нямаме други коментари, давам думата на господин Кръстев, за кратко обобщение на темата.

МИЛЕН КРЪСТЕВ: Благодаря Ви, за коментарите.

Това, което госпожа Милтенова, господин Караколев и госпожа Георгиева споменаха наистина е така. За съжаление опита ни с прилагането на подхода Европейско партньорство за иновации към настоящия момент е базиран само на сключени договори, чието изпълнение стартира тепърва, но ще продължи до 2025 година, вече имаме и втория реализиран прием където предстои обработка на проектите и наистина изключително важно е такива срещи в бъдеще да бъдат проведени, но знаете, че процесът на разработване на Стратегическия план към настоящия момент в рамките на течащото изпълнение на настоящата програма е динамичен и при всички положения, при разписването на допълнителни условия и към интервенцията и впоследствие към насоките за прилагане на

интервенциите и по-подробните части по отношение на допустимостта на кандидатите и дейностите, би следвало да бъдат взети предвид научените уроци, но както вече споменах към настоящият момент за съжаление опита ни се базира единствено на едни сключени договори, чието изпълнение все още не е стартирано. Започваме да се сблъскваме вече с определени проблеми. Запознати сме с тях, но не би могъл да се направи извод само въз основа на това. Така, че това е което предлагаме към настоящия момент.

АДЕЛИНА СТОЯНОВА: Благодаря, господин Кръстев!

Други коментари по темата?

Не виждам някой да иска думата и не виждам някой да пише в чата.

Това, което бихме могли да кажем накрая е, че изключително благодарим на всички участници в Тематичната работна група, както за изпратените становища, така и за коментарите, които получихме в рамките на Тематичната работна група.

Ние продължаваме със следващи дискусии по темите, които вече сме отворили и по които имаме отразени бележки по вашите становища, които ще представим на следващите заседания на Тематичната работна група.

Искам да напомня, че материалите ви за следващата Тематична работна група са изпратени и очакваме вашите становища, предложения и бележки в рамките на определения срок, за да можем да ги разгледаме, да адаптираме интервенциите доколкото и както можем да отразим вашите становища преди да ги представим за обсъждане на Тематичната работна група.

МАРИАНА МИЛТЕНОВА: Може ли да направя едно предложение?

АДЕЛИНА СТОЯНОВА: Слушам ви госпожо Милтенова, заповядайте.

МАРИАНА МИЛТЕНОВА: Благодаря.

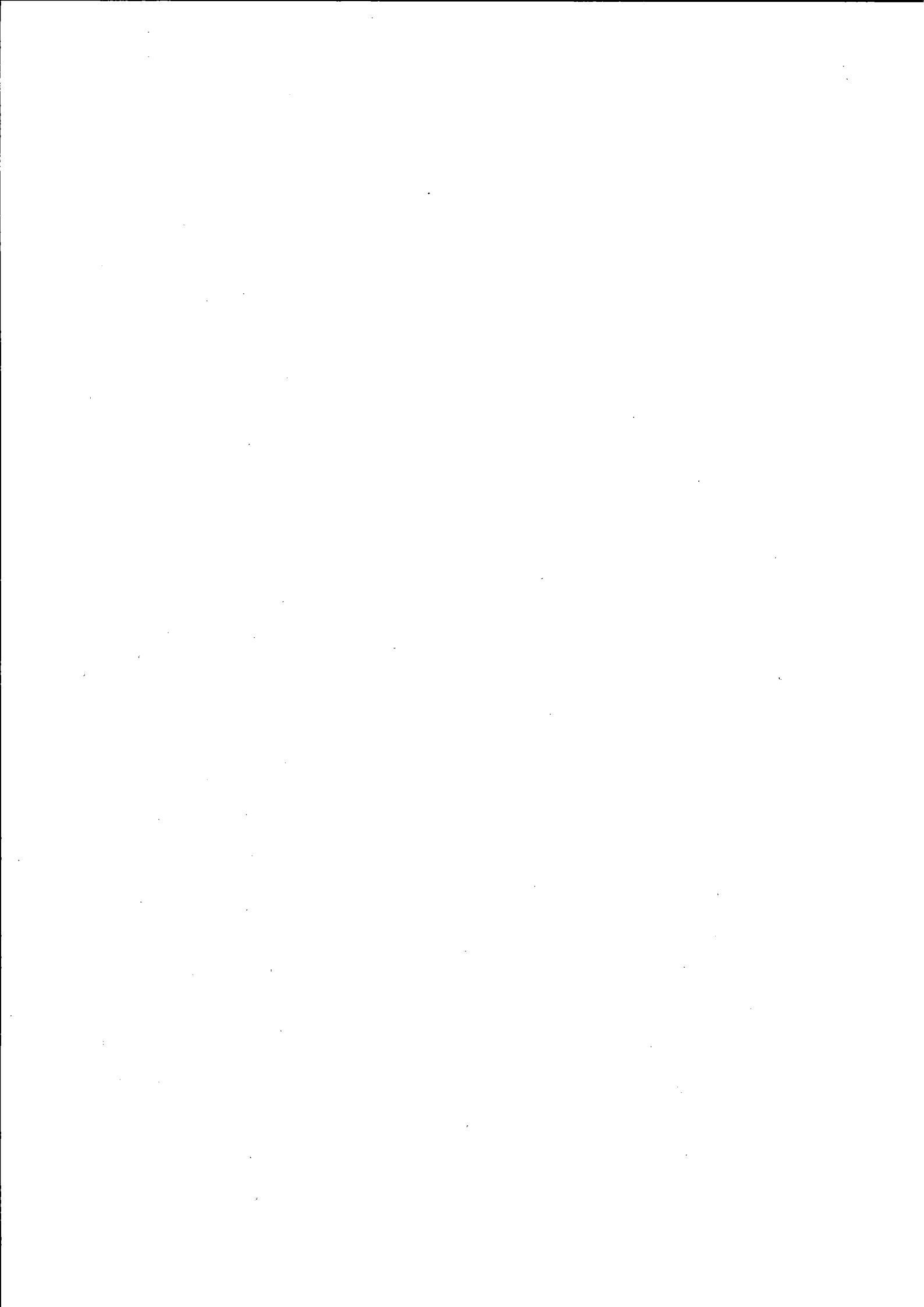
Всички знаем колко напрегнат е графика и колко кратки са сроковете и за нас е още по-трудно защото ние имаме и много друга работа. Но въпреки това си мисля, че би било полезно за нас от другата страна, защото вие в министерството получавате съответните предложения, но за да можем да видим какво предлагат останалите колеги, би било добре преди заседанието на Тематичната работна група когато сте получили съответните предложения от съответните организации да ни ги изпратите в една табличка, за да можем ние да видим кой какво предлага, защото може ние нещо да сме пропуснали и по време на обсъжданията да се окаже, че е по-добре да бъдем по-добре подготвени.

Има ли такава възможност?

АДЕЛИНА СТОЯНОВА: Благодаря, госпожо Милтенова!

Това, което искам да кажа е, че в материалите, които ние ви изпращаме в Тематичните работни групи за обсъждане прилагаме таблица, в която отразяваме постъпилите становища, това което приемаме съответно и това, което не приемаме от постъпилите становища, като коментар в самата таблица, така че преди самото заседание на Тематичната работна група вие имате информация за предложенията, които са постъпили както и тяхното отразяване по съответните бележки.

Нека да направя още един преглед на дневния ред, за да сме сигурни за това, че сме изчерпали всички теми, след което ще продължим дискусията или ще затворим заседанието.

ИРИНА ЛАЗАРОВА: Мисля, че остана една тема, която е последната за актуализиран проект на интервенцията касаеща оперативните програми в другите сектори, ако може да взема думата?

ПРЕДС. АДЕЛИНА СТОЯНОВА: Благодаря госпожо Лазарова.

Точка 6

Представяне на актуализиран проект на интервенции /след ТРГ/:

- Оперативни програми, изпълнявани чрез различни интервенции от признати организации на производители, групи производители, асоциации на организации на производители в секторите „Мляко и млечни продукти“, „Месо“, „Зърнени култури“ и „Картофи“

АДЕЛИНА СТОЯНОВА: Това е темата, която всъщност беше предвидена за следобедното заседание, и която предлагаме да бъде обсъдена в рамките на този блок, за да можем да приключим Тематичната работна група без да правим почивка.

Заповядайте, имате думата!

ИРИНА ЛАЗАРОВА: Благодаря много.

Това, което искам да кажа е, че по време на заседанието на ТРГ-то, в което представихме фиша за интервенцията Оперативни програми в други сектори, се получиха две предложения. Едното е сектор „Розопроизводство и розопреработка“ да бъдат включени като допустими сектори и сектор „Картофи“.

Относно сектора на розопроизводството и розопреработката влезнахме в комуникация с Европейската комисия и също така проведохме разговори и с двете асоциации на етерично маслените продукти и на розопроизводителите, там имаме проблем на ниво Европейска комисия и в момента водим преговори с тях евентуално дали може да се включи, като също така от тези асоциации очакваме и

допълнителна информация да ни дадат, за да можем да я представим на Европейската комисия.

Така, че на този етап този сектор „Розопроизводство и розопреработка“ не бихме могли да ги включим.

Относно сектор „Картофи“ подкрепяме идеята да бъде включен и сме го включили и на днешното заседание всъщност това, което предлагаме е коригирана интервенция с включен сектор „Картофи“. Условиата, при които ще се изпълнява остават същите, така че не смятам за необходимо в момента отново да представям цялата интервенция.

Ако вие имате някакви допълнителни въпроси, заповядайте!

АДЕЛИНА СТОЯНОВА: Благодаря, госпожо Лазарова.

Колеги, имате думата за коментари по така представената ви интервенция.

СИМЕОН КАРАКОЛЕВ: Извинявайте, но тъй като набързо приключихме предната тема исках да се изкажа.

Искам да попитам ние сме дали едно предложение за включване и разширяване на обхвата на кандидатите, дали може да се включат и кандидати Центрове за професионално обучение съгласно Закона за професионалното обучение и образование?

АДЕЛИНА СТОЯНОВА: Благодаря, господин Караколев, разбира се, че ще върнем една стъпка назад, така че давам думата на господин Кръстев за отговор на вашето предложение.

МИЛЕН КРЪСТЕВ: Да, ние получихме вашето предложение. Доколкото на нас ни е известно и направихме проверка Центъра за професионално обучение се учредява към юридическо лице, тоест нашите допустими кандидати са Сдружения по Закона за задълженията и договорите и на практика по-скоро тук вече навлизаме в приложното поле

на това какви биха били допустимите разходи от гледна точка на това, което извършват Центровете за професионално обучение.

На практика в Договора за сформирание и функциониране на оперативната група влиза юридическото лице със своя БУЛСТАТ или ЕИК.

СИМЕОН КАРАКОЛЕВ: Тоест няма как да се тълкува ЦПО-то като клон, има опция клоновете на юридическите лица също да бъдат разглеждани като отделни кандидати?

МИЛЕН КРЪСТЕВ: Към настоящия момент в подмярка 16.1 не сме предвидили такава опция, но бихме могли да разгледаме допълнително този въпрос от гледна точка на светлината, на това което пояснихте.

АДЕЛИНА СТОЯНОВА: Благодаря, господин Кръстев.

Колеги, има ли нужда да се връщаме още назад в темите, които условно приключихме за днес, за да продължим с темата, която госпожа Лазарова представи?

Госпожо Андреева, заповядайте!

ГЕРГАНА АНДРЕЕВА: Благодаря за предоставената дума.

Бих искала да се включа в дискусиата по повод предложението, което направихме за сектор „Розопроизводство и розопреработка“, да факт е така, както каза и госпожа Лазарова проведохме активен диалог и сме убедени в намерението на министерството да защити интересите на сектор „Розопроизводство и розопреработка“ пред Европейската комисия.

В коментарите с колегите в изминалата седмица, след като получихме писмото за предоставяне на доказателства, факти, фигури, скици, стопански обеми, както и предложения за подкодовете по митническата номенклатура сме на следния етап. Имаме необходимата информация свързана с графики, скици, картини, технологична,

отраслова на розовото масло и всичко това е всъщност и в министерството по повод защитата на розовото масло още през 2010 година така, че част от информацията я има отдавна в министерството. Но независимо от това ще бъде предоставена отново.

С какъв проблем се сблъскахме колегите докато коментирахме? Това е доказване на обем за сектора изискуем от Европейската комисия, а именно 30 милиона евро. Ние сме водили този диалог с Европейската комисия чрез Европейската федерация на производителите и търговците на етерични масла преди две години и още тогава ни предупредиха от Европейската комисия, че за да бъде изведен отделен митнически код за розовото масло трябва да докажем достатъчно стопански оборот и ни визираха сумата от 30 милиона евро. Няма как да докажем такъв оборот освен, ако не дадем цифри, които не са свързани с реалността.

Защото, както нееднократно сме казвали това е сектор, който е изключително бутиков и той не прави и не реализира такива финансови обеми. Но това просто го казвам като с проблем, който вероятно ще се сблъска и министерството при защита пред Европейската комисия.

Друго нещо, което също така бих искала да коментирам е независимо от това, което най-вероятно ще ни поставят като условие.

Считам, че министерството трябва да заложи като тежест факта, че този сектор е уникален за Европейския съюз. Нито една друга страна членка на Европейския съюз няма този сектор като индустриално производство. Редно е Европейският съюз да защити България като член на Европейския съюз.

Може би тук трябва да се сложи акцентът, а не толкова на финансовите показатели. Защото ако останем наистина само на финансовите показатели тези 30 милиона евро оборот, които евентуално ще иска отново Европейската комисия от министерството, защото казах

каква е историята, ще ни станат един препен камък за отделянето на митническия код.

Това е лобирание, съжалевам че използвам такава терминология, но истината е, че това е лобирание от страна на държава членка пред Европейската комисия за защита на един свой уникален сектор, това е, което бих искала да кажа.

По отношение както ви казах на цифрите и картинките това е лесно, събрали сме го и ще ви бъде предоставено госпожо Лазарова.

Благодаря.

АДЕЛИНА СТОЯНОВА: Благодаря, госпожо Андреева за този ваш така обширен коментар на тема розопроизводство.

Това, което трябва да отбележим е, че в последните няколко години сектора беше изваден от една ситуация, в която имаше по-труден достъп до финансови инструменти и не достатъчно добре информационно създадена база на база, на която да могат да се правят съответно анализи и да се работи в посока за подкрепа на този сектор със Закона за розата и след това с всички последващи действия, които бяха предприети към сектора министерството подчертава значимостта на този сектор. Трябва да се съгласите обаче, че ние можем да работим в рамките на възможностите, които ни позволява европейското законодателство и да използваме механизмите там където те съществуват като такива. Със сигурност при възможност да участвате в сектор, който да бъде подкрепен ще положим всички усилия това да бъде направено с всички необходими обосновки за това. Но следва да имате предвид, че всички процеси са взаимосвързани и това, което споменахте по отношение на затрудненията, които има сектора, за да може да се утвърди и да се легализира на пазара и да може да изпълни определени изисквания са свързани и със законова уредба европейска и национална, която се

прилага и от други институции така ,че ние бихме могли да предложим, да настояваме, да ви подкрепим в тези ваши усилия, но в крайна сметка трябва да се съобразим и със законната рамка, такава каквато съществува към момента.

Колеги, имате ли други предложения по тази тема, преди да дам думата на госпожа Лазарова отново?

Не виждам някой да си включва микрофона, а няма и желаещи в чата.

Госпожо Лазарова, имате думата!

ИРИНА ЛАЗАРОВА: Благодаря.

Това, което искам да кажа е, че госпожа Андреева е много права. Всичко това и ние го знаем, но което успяхме да установим е, че има някаква „вратичка“ в европейския регламент, който точно при такива случаи строго обосновани и с подкрепата на Европейската комисия и на другите държави членки има вариант да се направи митнически код без да се покриват условията за тези 30 милиона евро и в тази връзка, но все пак ние трябва да представим на Комисията оборот и т.н., просто заради това ви поискахме тази информация, за да може да имаме цялата картна и обосновано оттам нататък да действаме вече пред Европейската комисия и да търсим подкрепа и от другите държави членки.

АДЕЛИНА СТОЯНОВА: Благодаря, госпожо Лазарова.

Други коментари, колеги някой ако иска да вземе отношение по темата?

ГЕРГАНА АНДРЕЕВА: Госпожо Лазарова, благодаря ви много за предоставената информация. Радвам се, че ни информирате за тази „вратичка“; това е една добра новина и надежда дава все пак за възможен положителен изход от комплицирана ситуация.

Ще ви предоставим оборотите, които са легалните обороти на компанията, които оперират в сектора.

Благодаря Ви.

АДЕЛИНА СТОЯНОВА: Благодаря, госпожо Андреева!

Други коментари?

Колеги, не виждам други коментари. С това можем да считаме, че всички теми, които бяха предвидени за обсъждане на днешното заседание на Тематичната работна група са изчерпани.

Благодаря на всички участници в Тематичната работна група за предоставените становища, с които ние имахме възможност да се запознаем и да отразим.

Благодаря за коментарите в рамките на самата Тематична работна група. Тук е мястото да благодаря и на всички колеги от „Директни плащания“, от Програмата за развитие на селските райони, които работят изключително динамично въпреки всички останали задачи, които продължават да стоят на дневен ред паралелно с разработването на Стратегическия план.

За всички е доста трудно и доста динамично. Всички сме с ограничено време и мисля, че това което правим в момента е най-доброто, което можем взаимно да свършим по отношение на бъдещия Стратегически план.

Дискусиите продължават. Очакваме вашите коментари и становища.

С това днешното заседание на Тематичната работна група, поради изчерпване на дневния ред считаме за приключено.

Очакваме ви отново да 15 февруари 2021 година.

ТАНЯ ГЕОРГИЕВА: Може ли да ми дадете думата на финала, извинявайте за прекъсването?

АДЕЛИНА СТОЯНОВА: Госпожо Георгиева, заповядайте!

ТАНЯ ГЕОРГИЕВА: Искам думата за едно предложение, за един коментар и за един въпрос, не са конкретно по темите, но според мен е удачно чисто организационно в рамките на всяко ТРГ все пак да можем да правим някакъв коментар.

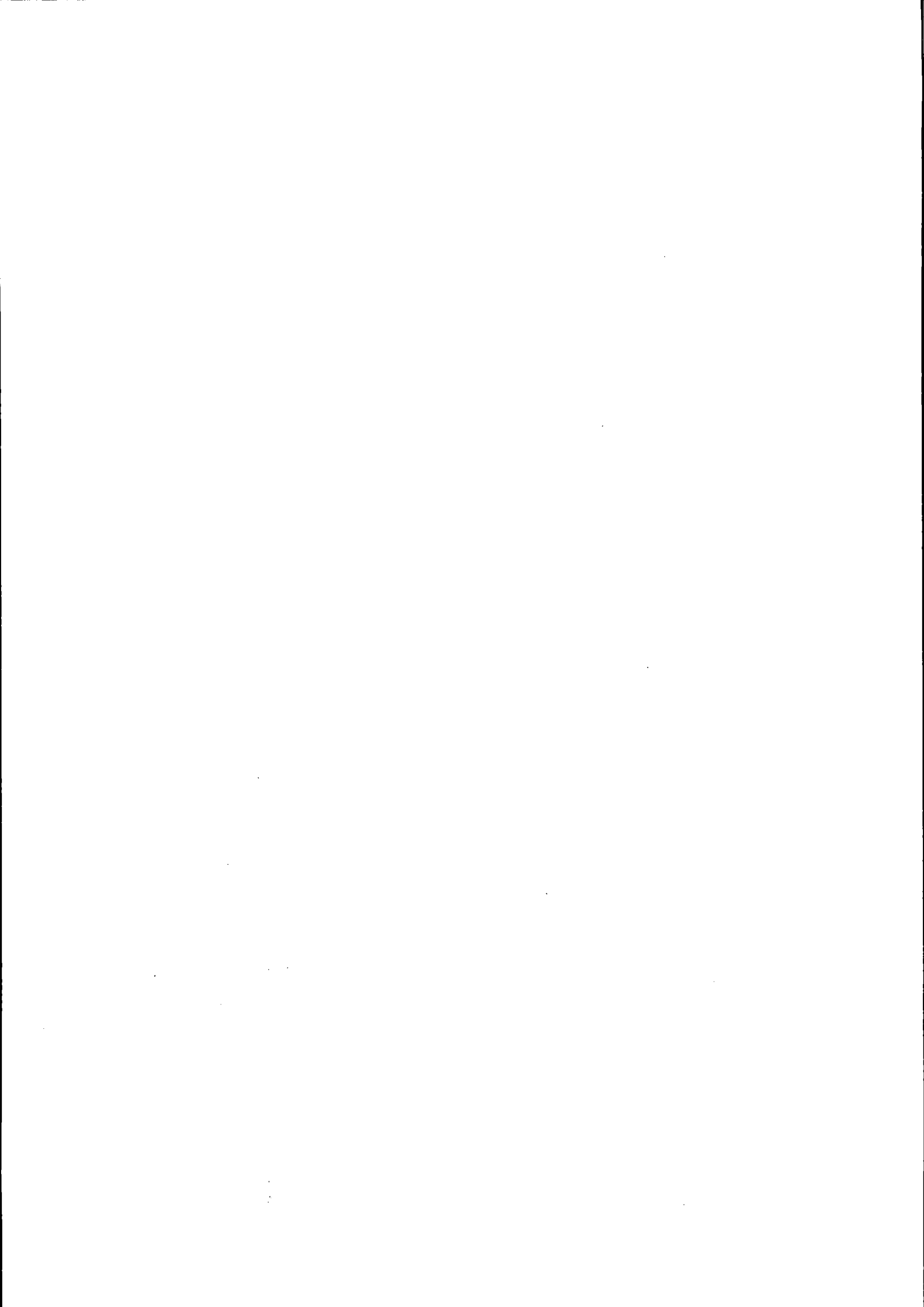
Абсолютно сте наясно с какъв обем документация ни заливате и какъв отрицателен срок ни давате за реакция по всеки един документ.

В духа на партньорството нашето предложение е документите, тъй като вече започнахме да виждаме ревизирани драфтове на интервенции да ни изпращате промените в режим трак чейндж или някакъв режим, с който лесно да установяваме ние къде са точно промените, защото няма за какво да обяснявам и да мотивирам това нещо, това ми е предложението.

Коментарът. В предходното ТРГ господин Аспарухов и вашите колеги коментираха по отношение на процеса на програмиране на Стратегическия план и направиха една препратка към един семинар, който сте имали организиран от Ди Джи Агри и искам да ви върна на този семинар и да обърна внимание, че там е подчертана необходимостта страните членки да трябва да изготвят ранкинг на изведените нужди.

Това го казвам в контекста на това, че по тази тема работихме въз основа на SWOT анализи 2019 – 2020 година, но преди кризисната ситуацията и преди пандемичната ситуация и преди амбицията как Стратегическия план да отговаря на зелените амбиции за бъдеще на Комисията.

В този контекст и във връзка с този коментар е въпросът ми, на който не държа сега в момента да ми отговорите. Той е важен за членовете и участниците в ТРГ-то, може и на следващото заседание да ни отговорите. Кога предвиждате и изобщо дали предвиждате изведените

приоритети, които просто са изведени, но не им е направен ранкинг, нито тогава, нито в новата ситуация – кога предвиждате и дали предвиждате дискусия и дали да бъде направен този ранкинг и съответно ревизия на самия Стратегически план?

Следващото ми предложение е започвайки да коментираме вече ревизирани драфтове на интервенции според нас е целесъобразно да се започне от ревизиран драфт на Интервенционната стратегия.

Знаем за бързането, тръгнахме интервенции, по средата ни представихте Интервенционна стратегия, но след като вече имаме така да се каже почти всички драфтове на интервенции имаме драфт на Интервенционна стратегия, нека поне отсега нататък да си подредим процеса, както върви едно стратегическо програмиране. Интервенционната логика ъпдейтната и в нея да се виждат връзките между приоритети и нужди спрямо въпроса който зададох по-рано и самите интервенции и тогава да продължим с интервенциите.

Това са ми предложенията, коментарите и въпроса и се надявам на следващото ТРГ действително да получим яснота по подредбата в работата ни в рамките на ТРГ.

Благодаря.

АДЕЛИНА СТОЯНОВА: Благодаря, госпожо Георгиева.

Вземам повод от вашите думи по отношение на начина, по който ние отразяваме промените, още веднъж искам да подчертая това, което казах и в отговор на въпроса на госпожа Милтенова, че едновременно с интервенциите, които ви изпращаме ние ви изпращаме таблица с отразените становища и в последната колона на тази таблица е записано ясно какво променяме в интервенцията в резултат на отразеното становище. Така, че тази информация е налична.

По отношение на втория ви коментар, който е свързан с ранкиране на нуждите, това което трябва да подчертаем и да се върнем малко назад по отношение на интервенционната логика и на целия този процес, който ние следим както по отделно в самите дирекции, така и общо в рамките на Координационното звено е, че най-напред в резултат на SWOT анализа ние изведохме потребностите.

Всички тези потребности ясно идентифицирани в резултат на SWOT анализа срещу всяка една от тези потребности ние търсим приложима интервенция. Тоест тази потребност с каква интервенция бихме моли да адресираме.

В крайна сметка, след като затворим напълно картинката с интервенциите, към които са адресирани съответните потребности най-вероятно ще останат потребности, които няма да могат да бъдат адресирани с интервенции.

В такива случаи препоръките на Комисията по отношение на този подход са следните: При невъзможност за адресиране на конкретна интервенция към съответната препоръка имаме два подхода. Да приложим друг инструмент, с който да можем да задоволим тази потребност – законодателен, промяна на условия, създаване на допълнителни условия за това да се случи, така че определената потребност да бъде задоволена, но ако в крайна сметка останат допълнително потребности извън тези, към които има насочени интервенции и тези, които има използван друг инструмент за задоволяване на съответната потребност то държавата членка трябва в Стратегическия план ясно да отбележи причините за невъзможността за адресиране на съответните потребности.

По наши наблюдения това, което работим в частта на директни плащания мога да коментирам аз, по отношение на Програмата за

развитие на селските райони колегите най-вероятно използват същия подход, в момента ние успяваме да покрием до голяма степен почти всички потребности, които са изведени в рамките на Стратегическия план. След като приключим с актуализацията на интервенциите и тези нови интервенции, които създаваме в резултат на преразглеждането на интервенциите, които вече веднъж сме представили ще направим още веднъж такъв преглед, за да видим дали в крайна сметка сме успели да покрием всички потребности. Ако не сме успели ще използваме подхода, който току що обясних.

По отношение на интервенционната логика.

Разбира се, че актуализираме интервенционната логика и с всяка една потребност всяка една интервенция, която представяме в рамките на ТРГ, по която имаме постигнато съгласие по отношение на условията за допустимост дотолкова, доколкото в момента можем да бъдем абсолютно точни ние отразяваме своевременно тази информация в Интервенционната стратегия и когато приключим целия този процес, когато обсъдим всички интервенции и по двата стълба ще имаме един втори драфт на Интервенционна стратегия, който със сигурност ще бъде представен и поставен на обсъждане.

Така, че тези процеси се движат паралелно заедно с интервенциите, които представяме и разработваме в рамките на тематичната работна група.

Продължаваме да работим по индикатори и продължаваме да работим по допълнителни анализи на база на вашите предложения. Така, че много благодаря за този коментар и за изказването ви в цялата тази сесия на Тематичната работна група.

Колеги, други предложения?

ТАНЯ ГЕОРГИЕВА: По отношение на предложението да ни изпращате в трак чейндж в някакъв видим режим промените не съдържаха никакво съмнение или упрек, дали е налична информацията или не е налична, всички сме наясно, че е налична абсолютно за всичко.

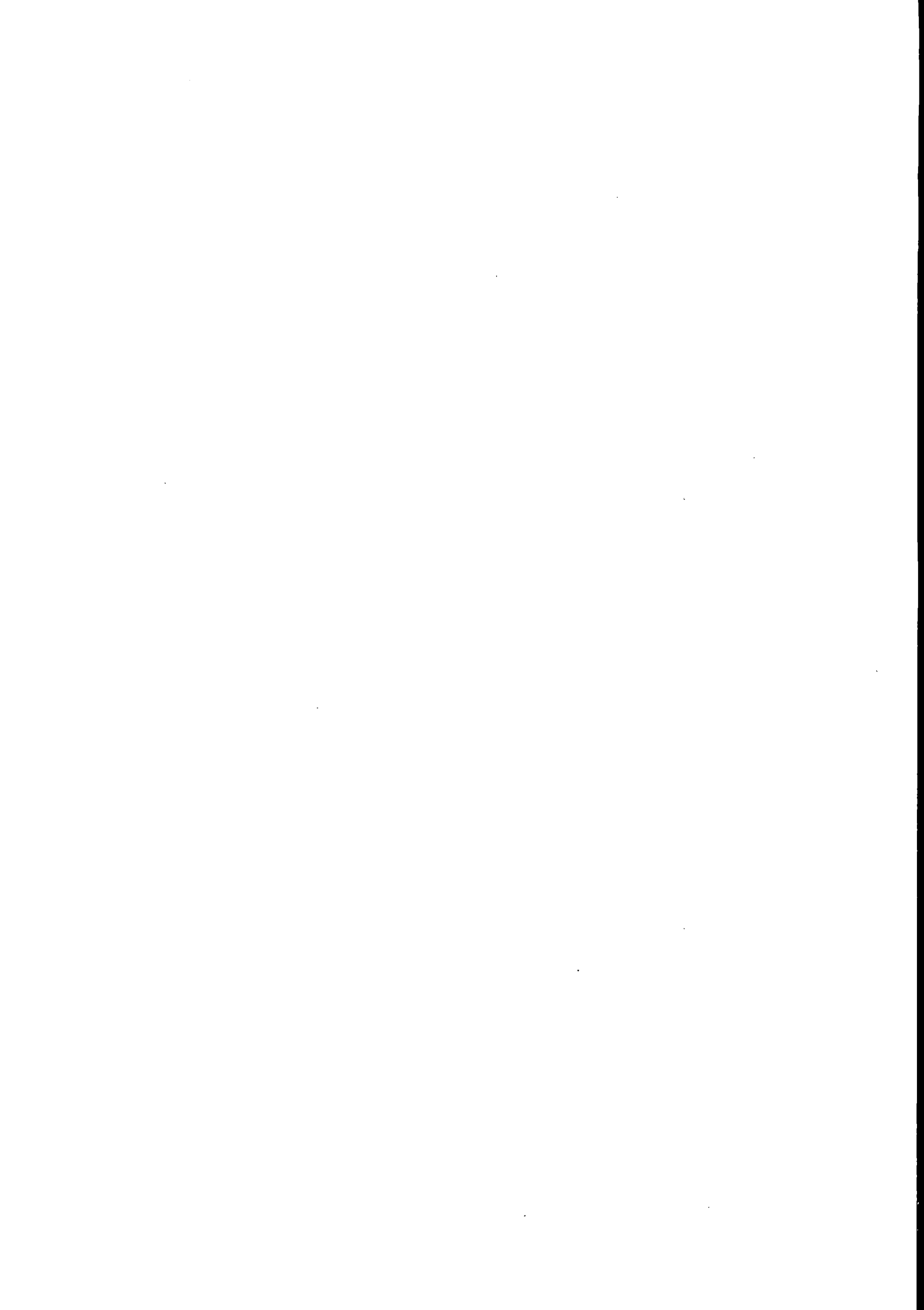
Въпросът е, че за кратко време трябва да реагираме и не случайно не можете да получите повече писмени становища и предложения дискусиите вървят тук поради простата причина, че сега като виждаме вече втори драфтове на интервенции чисто на партньорско отношение и желание вие да ги дадете в рамките на ТРГ в някакъв режим трак чейндж, но това е ваша воля. Ние като даваме подобни документи към Вас действаме партньорски и го отразяваме, само това ще направя като коментар.

Второто нещо по отношение на ранкинга на приоритетите. На всички ни е ясно, че приоритетите са вързани с интервенциите, които дискутираме, те са обосновани и т.н. Това, което не е ясно и моя въпрос беше, ранкинга на приоритетите дали предвиждате да се прави и на какъв етап да се прави и тук реферирам към един пример, който е представен от „Ди Джи Агри“ тогава, примера на Австрийското министерство на земеделието. Всички изведени приоритети са ранкирани по няколко критерия по отношение на спешност, по отношение на приложимост и т.н. Не само техният пример, още може би в началните ТРГ-та в писмените становища, които смогахме да предоставяме към вас имаше коментар по отношение на ранкинга и Интервенционната стратегия, като етапност с референции към регламента. За това ми беше въпроса.

Благодаря, че ми дадохте думата да се доизясня.

АДЕЛИНА СТОЯНОВА: Благодаря, госпожо Георгиева!

Разбира се, ние ще направим всичко възможно да улесним по възможно най-достъпния начин процес на комуникация, така че да сме

взаимно полезни и взаимно да си щадим времето, за да можем наистина да постигнем един добър резултат.

Ще се опитаме да отразяваме промените по начин, по който да е видим за вас или поне по начин, по който да можете лесно да ги идентифицирате за да не се налага да преповтаряме отново всички интервенции.

Ако няма други предложения и коментари по тази тема можем да считаме днешното заседание за приключено, поради изчерпване на всички теми, които бяха в дневния ред и тези, които допълнително се наложи да обсъждаме.

Това, което можем да отбележим е, че всяко следващо заседание става все по-структурирано и дискусиата вече е доста по-професионално насочена така, че изключително много благодаря на всички участници.

Благодаря на всички съвети, които получаваме от Вас по отношение на процеса на програмиране, по отношение на общата ни работа, те са ни абсолютно полезни.

Пожелавам на всички хубав слънчев и успешен ден!

Бъдете здрави до следващото заседание на 15 февруари 2021 година.

(Заседанието на Тематичната работна група завърши в 12.40 часа)

Протоколчик:

